

2 Položaj in vloga Savinjske regije glede na različne teritorialne ravni ter položaj in vloga ključnih razvojnih deležnikov v regiji

2.1 Položaj in vloga Savinjske regije regije ter vloga ključnih razvojnih deležnikov ob upoštevanju mednarodne ravni

Mednarodna raven obravnave vključuje in povezuje naslednje podravni: evropsko raven (oziroma raven EU), raven dveh evropskih makroregij (Alpski prostor in CADSES oz. Srednjeevropski, jadranski, podonavski in južnoevropski prostor), ki sta programsko opredeljeni v INTERREG III programu EU ter raven sosednjih držav in regij. Relevantne vsebine z mednarodne ravni se prikazujejo enotno po opredeljenih problemskih sklopih: družbeno-gospodarski kontekst, poselitev, infrastruktura, krajina in okolje. V primeru obstoja razvojnih specifik, ki izhajajo iz opredeljenih teritorialnih podravni se le-te dodatno predstavijo v tabelarnih prikazih, ki sledijo.

2.1.1 Položaj in vloga Savinjske regije na mednarodni ravni predstavljena v kategorijah SWOT analize

Pri vrednotenju položaja in vloge Savinjske regije na mednarodni izhajamo iz predpostavke, da regija zaenkrat še nima takšne identitete, ki bi ji omogočala lastno evropsko prepoznavnost. Zato se na tej ravni predstavlja in primerja z vsebinami, ki so na posplošeni način značilne za celotno Slovenijo. Ob tem se moramo zavedati dejstva, da se kar zadeva prepoznavnost v mednarodnem okolju tudi celotna Slovenija ne nahaja v bistveno boljšem položaju.

Problemski sklopi	Prednosti regije	Priložnosti za regijo	Slabosti regije	Nevarnosti za regijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Sorazmerno razvito in fleksibilno gospodarstvo z že vzpostavljenimi strateškimi gospodarskimi povezavami predvsem v obeh makroregijah oz. sosednjih državah.	Velik skupni trg in ekonomija velikosti, Slovenija se pojavlja kot "mostišče" za poglobljanje sodelovanja gospodarstev sosednjih držav (EU) z balkanskimi državami.	Nižja konkurenčnost in večja odvisnost domačega gospodarstva, večja konkurenčnost tujega blaga kar s prevladujočo fordistično industrijsko paradigmo in tranzicijskimi problemi vpliva na zmanjševanje strateške teže Slovenije na mednarodni ravni.	Visoka stopnja dovzetnosti za evropske recesijske in krizne težnje, obenem je Slovenija razmeroma šibak partner pri širjenju gospodarskega vpliva Italije in Avstrije na vzhod in jug.
Družba	Sorazmerno visok in naraščajoč materialni standard prebivalstva, ki zavira večja emigracijska gibanja v sosednje, bolj razvite države in vpliva na doseganje socialnega miru.	Evropska usmerjenost prebivalstva.	Visoka strukturna brezposelnost ter nezadostno znanje jezikov sosednjih držav, kar je eden od pogojev za učinkovitejše in bolj enakopravno prekomejno sodelovanje.	Izčrpavanje razpoložljivega človeškega kapitala pri delu v neperspektivnih gospodarskih dejavnostih.
Poselitev	Ugoden geostrateški položaj Slovenije in njenih najpomembnejših urbanih središč (Ljubljana, Maribor, Celje , Koper).	Najpomembnejša urbana središča (Ljubljana, Maribor, Celje , Koper) kot potencialna postindustrijska razvojna središča, ki se nahajajo na V. in X. vseevropskem koridorju.	Premajhna velikost Ljubljane (Maribora, Celja , Kopa in Nove Gorice) in drugih slovenskih urbanih središč v teritorialni delitvi funkcij srednje velikih evropskih mest ter pomanjkanje jasne vizije in strategije njihovega razvoja.	Poglobljanje podrejene vloge najpomembnejših urbanih središč (Ljubljana, Maribor, Celje , Koper) v omrežju evropskih prestolnic in pomembnih urbanih centrov, gravitacijski vpliv sosednjih tujih urbanih središč izrinja avtohtono gravitacijo le na Ljubljano, Maribor in Celje .
Infrastruktura:	V Sloveniji se križata V. in X. vseevropski prometni koridor kar	Ljubljana kot pomembno potniško in tovarno prometno	Še ne v celoti razvita prometna infrastruktura in dejstvo, da je	Obstoj dveh protislovnih nevarnosti: v primeru zamujania

<p>prometna</p>	<p>vseevropski prometni koridor kar vpliva na pomemben prometni položaj Slovenije, ki predstavlja najugodnejšo zvezo med Padsko in Panonsko nižino ter med vzhodnim delom Alpskega loka in Balkanom.</p>	<p>potniško in tovorno prometno vozlišče in Koper kot pomembno pristanišče tega dela Evrope ter izboljševanje prometne prehodnosti Slovenije s krepitvijo prometne središčnosti ostalih najpomembnejših urbanih središč (Maribor, Celje, N. Gorica).</p>	<p>infrastruktura in dejstvo, da je Slovenija za EU predvsem prehodno območje, preko katerega se povezuje z Grčijo in ostalimi državami vzhodne Evrope.</p>	<p>nevarnosti: v primeru zamujanja izgradnje načrtovane prometne infrastrukture obstaja možnost prometnega “zaobhajanja” Slovenije; v primeru neizgradnje logistične in intermodalne infrastrukture je Slovenija lahko transportni koridor, preko katerega se povezujejo sosednja urbana središča.</p>
<p>energetska</p>	<p>Z vključitvijo v Evropsko unijo bo postala Slovenija del skupnega evropskega sistema oskrbe z energijo.</p> <p>V Savinjski regiji se nahaja pomemben domači vir energije, to je rudnik lignita Velenje, ki zagotavlja določeno stopnjo energetske neodvisnosti Slovenije, prav tako pa ima Savinjska regija pomembno geografsko lego.</p>	<p>Priložnost za Savinjsko regijo je predvsem v naravnih virih energije.</p> <p>Poleg velenjskega lignita se v savinjski regiji nahajajo široke možnosti izrabe obnovljivih virov energije bodisi na lokalni ali regionalni ravni. To so večji in manjši vodotoki, geotermalni viri, biomasa, sončna energija itd.</p>	<p>Velika pomanjkljivost oz. slabost Savinjske regije je predvsem v pomanjkljivi energetski infrastrukturi. V tej regiji je razmeroma veliko neizrabljenih možnosti za izrabo obnovljivih virov energije. Pogrešamo sistematičen pristop na regionalni ravni za njihovo optimalno izrabo. Da bodo za potencialne investitorje tudi komercialno zanimivi, pa mora poskrbeti država z ustreznimi instrumenti (davčna politika, stimulacije, subvencije itd). Ocenjujemo, da je izdelava lokalnih načrtov oskrbe z energijo nekoliko prepočasna in ne dovolj koordinirana na regionalni ravni.</p>	<p>Nevarnost za Savinjsko regijo je predvsem v ekološkem pogledu. Veliki termoenergetski objekti (termoenergetski kompleks Šoštanj) so lahko potencialni onesnaževalci okolja. Zato je treba posvečati stalno skrb za varovanje človekovega okolja pred polutanti, ki ga povzročajo izgorevanje lignita. Slovenija je tudi podpisala tudi Kiotski protokol, ki od držav podpisnic zahteva omejevanje emisij toplogrednih plinov na nivo leta 1990. Nadzorovati je treba tudi bližnje vodotoke pred onesnaževanjem podtalnice. Tudi neprimerna izraba lokalnih virov energije (mali vodotoki, geotermalni viri, biomasa itd.) lahko neugodno vplivajo na človekovo okolje in krajino. Zato je treba posvečati čim večjo skrb njihovi sonaravni rabi.</p>

komunalna	Kar zadeva komunalno infrastrukturo (pitna voda, odvajanje odpadne vode in ravnanje z odpadki) je regija samozadostno oskrbljena. Ni potrebno bodisi uvažati vode ali izvažati odpadke ali odpadno vodo in problem reševati nadregijsko. Po vključitvi v EU je lahko to delno opcija za ravnanje z odpadki, če bodo ekonomske analize pokazale, da bi to bilo smotno na nivoju bodisi sosednje Avstrije ali sosednje Podravske regije.	Z urejeno komunalno infrastrukturo se na mednarodni ravni daje izhodišče turističnemu, prehrabnemu, zdravstvenemu sektorju za trženje kapacitet regije. V tem primeru so lahko turistični kraji in območja turistično privlačnejši.	Trenutno pečat infrastrukturo »nerazvitega« področja, kar na področju tujih naložb lahko pomeni zadržek.	Regija mora z jasnimi stališči do tega kje se trenutno nahaja napovedati s kakšnim tempom bo dosegla evropske standarde komunalne infrastrukture ter napovedati ekonomske kazalce (cene storitev vezane na komunalno infrastrukturo za obdobje naslednjih pet let). Če regija ne bo imela jasnih načrtov in ekonomskih kazalcev jo lahko obidejo tuje naložbe oz. je onemogočen razvoj tistih sektorjev gospodarstva, ki so vezani na certificirano dokazovanje okoljske in prehrabne ustreznosti (HACCP, EMAS).
komunikacijska	Slovenija se aktivno in ustvarjalno vključuje v procese oblikovanja in udejanjanja prostorsko utemeljenih telekomunikacijskih politik Evropske unije.	Obstoj razvitega mednarodnega optokabelskega omrežja za hitro in kakovostno komunikacijo med različnimi razvojnimi subjekti ne glede na njihovo prostorsko lokacijo.	Še ne v celoti razvita telekomunikacijska infrastruktura ki še ne prispeva k razširjanju dosega gospodarskih, družbenih in ostalih odnosov preko nacionalnih meja Slovenije ter vključevanja v globalno ekonomijo.	Zaostajanje v razvoju telekomunikacijske infrastrukture zaradi pomanjkanja ustreznega povpraševanja po telekomunikacijskih storitvah ter aplikacijah.
Krajina	Obširna in sorazmerno ohranjena območja naravne in kulturne krajine, visoka stopnja biotske in krajinske raznovrstnosti.	Povezovanje regijskih in krajinskih parkov regije z zavarovanimi območji v sosednjih državah in v Evropi s tim. ekološkimi koridorji (Karavanško – kamniški – savinjski regijski park na meji z Avstrijo, krajinski park Boč – Donačka gora ter krajinski park Kozjansko s spominskim parkom Trebče na meji s Hrvaško).	Pretežno deklarativno varstvo naravne in kulturne krajine, nezadostna vključenost naravne in kulturne krajine v varstvene in razvojne strategije.	Povečanje pritiskov na naravo in kulturno krajino zlasti zaradi razvoja turizma ter izgradnje novih infrastrukturnih koridorjev. Zaraščanje kmetijskih zemljišč.

Okolje	Prostorska nesklenjenost lokalnih območij degradiranega okolja; prisotnost, primerna usposobljenost in izkušnje regionalnih strokovnjakov glede sanacij degradiranega okolja.	Pokrajinska mozaičnost in s tem povezana večja nosilnost okolja regije kot celote.	Obstoj okoljsko močno degradiranih območij v občutljivih pokrajinskih ekosistemih, večja izpostavljenost naravnim nesrečam (zlasti poplavam) in pretežno deklarativno varstvo okolja.	Povečanje pritiskov na okolje.
--------	---	--	---	--------------------------------

2.1.2 Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v regiji upošteva mednarodno raven

Pri vrednotenju sedanje in zaželjene vloge ter položaja ključnih razvojnih deležnikov v regiji bomo upoštevali naslednje deležnike: državo, podjetja in občine. Tudi tukaj, podobno kot pri prejšnji točki izhajamo iz predpostavke, da regija in ključni razvojni deležniki, ki vplivajo na njen razvoj, zaenkrat še nimajo takšne identitete, ki bi ji omogočala lastno mednarodno prepoznavnost. Zato se v mednarodnem okolju predstavljajo in primerjajo z vsebinami, ki so na posplošeni način značilne tudi za celotno Slovenijo.

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	Država - sedanja vloga in položaj	Država - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	<p>Obstoj Strategije gospodarskega razvoja Slovenije (SGRS) in izvedbenih razvojnih dokumentov Državnega razvojnega programa (DRP) in Enotnega programskega dokumenta (EPD), ki spodbujajo inovativnost, tehnološki razvoj, usmerjenost v mednarodno okolje in predstavljajo splošen smernik pri soočanju s tržnimi razmerami. Omenjeni dokumenti vsebujejo cilje, politike in ukrepe razvoja Slovenije tudi za raven dveh evropskih makroregij, ki se implementirajo preko programov (prekomejnega sodelovanja) EU, s čimer se na področju gospodarstva jačajo nakazane prednosti in priložnosti ter zmanjšujejo slabosti in nevarnosti.</p> <p>Problem, ki se pri tem pojavlja je, da država ne skrbi ustrezno za njihovo udejanjenje in da v prevelikem obsegu podpira razvojno neobetavna podjetja (dejavnosti).</p>	<p>Obstoj jasne vizije in splošne strategije družbenogospodarskega razvoja Slovenije, usmerjenih v spodbujanje razvoja postindustrijske družbe, na osnovi katere država in drugi razvojni subjekti povečujejo svoje konkurenčne prednosti, se lažje prilagajajo spreminjajočim se tržnim razmeram in zmanjšujejo njihove negativne vplive.</p> <p>Glede na to, da se pretežni del gospodarskega sodelovanja Slovenije s tujino udejanja s sosednjimi državami, je potrebno oblikovati jasno vizijo in strategijo gospodarskega razvoja – sodelovanje z razvitimi državami EU (I, A, N) bi pospešilo razvoj postindustrijskih podjetij, sodelovanje z manj razvitimi balkanskimi državami pa bi nekoliko ublažilo negativne posledice prestrukturiranja – implementacija vizije in strategije preko programov EU.</p>

<p>Družba</p>	<p>Kljub izvajanju aktivne politike zaposlovanja je število (strukturno) brezposelnih sorazmerno visoko – cca. 120.000.</p> <p>SGRS in SRRS ter nacionalni programi zaposlovanja, izobraževanja in boja proti revščini vsebujejo cilje, politike in ukrepe razvoja Slovenije tudi za raven dveh evropskih makroregij, ki se implementirajo preko programov (prekomejnega sodelovanja) EU, s čimer se na področju razvoja kvalitete življenja jačajo nakazane prednosti in priložnosti ter zmanjšujejo slabosti in nevarnosti.</p>	<p>Na vizijo in splošno razvojno strategijo navezано izvajanje nacionalne strategije razvoja človeških virov zmanjšuje strukturno brezposelnost in jo omejuje na raven tržnega korektiva</p> <p>izboljševanje kvalitete življenja prebivalcev predvsem z ohranjanjem delovnih mest, izboljševanjem delovnih in bivalnih razmer, zniževanjem brezposelnosti.</p> <p>Na ta način se omejuje nevarnost izčrpavanja človeškega kapitala pri delu v neperspektivnih gospodarskih dejavnostih – implementacija vizije in strategije preko programov EU.</p>
<p>Poselitev</p>	<p>Zaradi zamud pri pripravi Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) in podzakonskih aktov Zakona o urejanju prostora (Zurep) ter neučinkovite prostorske in zemljiške politike se nadaljujejo slabo nadzorovani procesi (sub)urbanizacije v osrednjih razvojnih središčih s poudarjenim nenačrtnim širjenjem najbolj pomembnih urbanih območij (Ljubljane, Maribora, Celja, Kopra).</p> <p>Regionalna središča v Sloveniji se razvijajo neusklajeno, v medsebojni konkurenci in s tem nezadostno, obenem pa se krepí negativni gravitacijski vpliv sosednjih urbanih središč.</p>	<p>Na vizijo in splošno razvojno strategijo navezано izvajanje Politike urejanja prostora Slovenije (PUPS) in SPRS omejuje stihijni razvoj urbanih središč (suburbanizacija, rurbanizacija), uresničuje se koncept mrežnega razvoja tim. kompaktnih mest, s posebnim poudarkom na razvoju najpomembnejših urbanih središč (Ljubljane, Maribora, Celja, Kopra) in njihovih urbanih regij, na upočasnjevanju procesov suburbanizacije s postopnim jačanjem procesov reurbanizacije ter nadzorovanim prepuščanjem depresivnih, manj razvitih in perifernih območij avtoregulacijskim procesom.</p> <p>Na ta način se v največji možni meri izrablja ugodna geopolitična lega Slovenije, krepí vloga Ljubljane (ter Celja, Kopra, N. Gorice in Maribora) ter omejuje negativni gravitacijski vpliv sosednjih tujih urbanih središč – implementacija vizije in strategije preko programov EU.</p>
<p>Infrastruktura: prometna</p>	<p>Pri izvajanju nacionalnih razvojnih programov (še posebej cestnega) si država prizadeva predvsem za izboljšanje prometne prehodnosti, manj pa za povečanje prometne središčnosti oziroma vozliščnosti Ljubljane, Maribora, Celja in Kopra in drugih pomembnih urbanih središč.</p> <p>Zaradi omenjenega in dejstva, da niso eksplicitno opredeljena najpomembnejša urbana razvojna središča in prometna vozlišča se kljub pospešeni izgradnji predvsem avtocestne infrastrukture zelo ugodni prometni položaj Slovenije ne izkorišča ustrezno.</p>	<p>Na vizijo in splošno razvojno strategijo navezано izvajanje nacionalne prometne politike in nacionalnih programov enakomernega razvoja celostnega ter integriranega prometnega sistema in infrastrukture, kar krepí prometno središčnost oziroma vozliščnost Ljubljane, Maribora, Celja in Kopra in v čim večji meri zajema za Slovenijo "sredobežne" prometne in gospodarske tokove sosednjih držav.</p>

energetska	Geografski položaj omogoča Sloveniji, da prevzame pomembno vlogo v povezovanju energetskega sistema severozahodne Evrope z deželami jugovzhodne Evrope.	Ocenjujemo, da mora saleški bazen lignita ohraniti vlogo nacionalnega energetskega vira, ki zagotavlja Sloveniji določeno energetske neodvisnost. Na nivoju regionalne oskrbe z energijo pa je treba zagotoviti kontinuiteto graditve energetske infrastrukture, ki bo povezovala regijo z državno in mednarodno energetske infrastrukturo. Na ta način bo zagotovljeno tudi enakopravno vključevanje regije v mednarodni trg energije.
komunalna	Država ni zagotovila primerljive EU regionalne organiziranosti, saj sedanje statistične regije še ne morejo komunicirati z npr. avstrijskimi regijami (Štajersko, Koroško), kar je verjetno vloga pokrajin.	Odsotnost vmesne upravne in finančne ravni med lokalno skupnostjo in državo (verjetno pokrajina), ki bi lahko z državo kot partnerjem in v konkurenci ali s sodelovanjem z drugimi evropskimi regijami realizirala projektne cilje iz regijskega razvojnega programa na področju komunalne infrastrukture, predstavlja znatno oviro pri hitrejši realizaciji regijskih ciljev.
komunikacijska	Na področju razvoja telekomunikacijske infrastrukture, storitev in aplikacij je država v zadnjem obdobju sicer bolj aktivna toda kljub temu se državno telekomunikacijsko omrežje razvija po stopnji, nižji od stopnje splošne gospodarske rasti.	Spodbujanje pospešene informatizacije nekaterih prednostnih sektorjev, vezanih na gospodarstvo, državno upravo in lokalno samoupravo ter socialno okolje ter navezovanje na globalno okolje in EU.
Krajina	Zaradi zamud pri pripravi strateških dokumentov in zakonodaje na področju prostorskega razvoja ostajajo območja naravne krajine neustrezno zaščitena in nepovezana, območja kulturne krajine prepuščena spontanemu procesu, degradirana območja pa nesanirana.	Izvajanje nacionalne strategije prostorskega razvoja krajine, ki bo usklajeno z vizijo in splošno razvojno strategijo, s poudarkom na ohranjanju in razvijanju kakovosti naravnih in kulturnih vrednot, na povezovanju območij naravne in kulturne krajine v Sloveniji s tistimi v Evropi ter preudarno rabi naravnih virov. Sprejem in izvajanje prostorske zakonodaje (zakona o urejanju prostora s podzakonskimi akti), ki bo omogočila usklajeno delovanje sektorjev v prostoru ter doseganje ciljev na področju krajine: vzdržan prostorski razvoj z racionalno rabo prostora in ohranjanjem prostorskih zmogljivosti za sedanje in prihodnje generacije. Prostorsko usklajeno in med seboj dopolnjujočo se razmestitev različnih dejavnosti v prostoru; ohranjanje narave in kulturne dediščine ter trajnostno rabo naravnih dobrin.
Okolje	Zamude pri izvajanju Nacionalnega programa varstva okolja (1999), zlasti na področju sanacije vodnih virov in gospodarjenja s komunalnimi odpadki, ki se odražajo tudi pri zamudah reševanja regijskih okoljskih problemov, zlasti glede čiščenja odpadnih vod.	Udeleževanje trajnostno-sonaravne regionalne in prostorske politike, ki bo hkratio reševala razvojne in okoljske probleme regije in njenih subregij.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	Podjetja - sedanja vloga in položaj	Podjetja - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Podjetja so na splošno dobro vključena v mednarodni gospodarski prostor, vendar je značaj gospodarskega sodelovanja prevladujoče podizvajalski, podjetja pa izvajajo pretežno fordistične proizvodne funkcije zato se povečuje odvisnost večine podjetij od tujega znanja, kapitala in kontrole.	Spodbujanje razvoja RR in inovativne dejavnosti z namenom hitrejšega uvajanja tehnoloških, organizacijskih, upravljalških in proizvodnih elementov postfordistične industrije izogibanje sovražnim prevzemom in prizadevanje za vzpostavljanje dolgoročnih strateških povezav z uspešnimi tujimi globalnimi podjetji; zaradi razvoja postindustrijske družbe postane Slovenija zanimiva za podjetja nove ekonomije.
Družba	Povečuje se skrb predvsem za visoko izobraženi kadrovski potencial (individualne pogodbe), ostali zaposleni pa so večinoma prepuščeni lastni iznajdljivosti; podjetja razen "cenene" industrijske delovne sile zanima predvsem visoko izobraženi kadrovski potencial, kar temu zvišuje ceno ter izboljšuje materialne pogoje za dvig kvalitete življenja. Na ravni sosednjih držav je skladnost razvojnih usmeritev podjetij z državno regulativo večja, omejena je predvsem na majhna in srednje velika podjetja, ki so jim pretežno namenjeni programi prekomejnega sodelovanja in nacionalni programi zaposlovanja ter izobraževanja.	Podjetja skrbijo za ustrezen razvoj vsega razpoložljivega človeškega kapitala – interesi podjetij in zaposlenih vse bolj konvergirajo v smeri ustvarjanja solidne materialne podlage za visoko kvaliteto življenja vseh zaposlenih; podjetja spodbujajo zaposlene k vseživljenjskemu učenju in dvigu ravni formalne izobrazbe, kar prispeva k večji delovni uspešnosti in ustvarjanju boljše materialne podlage za višjo kvaliteto življenja zaposlenih. Interesi podjetij in zaposlenih vse bolj konvergirajo v smeri ustvarjanja solidne materialne podlage za visoko kvaliteto življenja vseh zaposlenih. S tujimi podjetji se vzpostavljajo strateške povezave, izhajajoč iz državne strategije razvoja človeških virov na tej ravni, programov prekomejnega sodelovanja in razmer na trgu.
Poselitev	V kontekstu pristopanja Slovenije v EU se naglo povečuje privlačnost Ljubljane ter Maribora, Celja in Kopra za lociranje sedežev proizvodnih in še bolj storitvenih podjetij. Glede na to, da med tujimi podjetji prevladujejo proizvodna podjetja, vodena neposredno iz sedežev iz tujine, Ljubljana, Maribor, Celje in Koper še niso razpoznana kot privlačna središča za lociranje RR, strateških in upravljalških funkcij – zaradi tega se pomen slovenskih urbanih središč ne krepi.	Z lociranjem strateških upravljalških, marketinških in RR dejavnosti v Ljubljani ter v manjši meri v Mariboru, Celju in Kopru podjetja ohranjajo ali povečujejo privlačnost metropolitanskih območij teh mest; v kontekstu bližajočega se polnopravnega članstva Slovenije v EU ter ob upoštevanju načel mrežnega gospodarstva (<i>network economy</i>) in možnosti, ki jih ponuja sodobna telekomunikacijska infrastruktura, se povečuje privlačnost omenjenih središč za lociranje central proizvodnih in še bolj storitvenih podjetij.
Infrastruktura:	Pri iskanju najboljših lokacij za centralne dejavnosti podjetja v primerjavi z državo bistveno hitreje zaznavajo prometno središčnost	Lociranje podjetij v prej omenjena središča spodbuja hitrejši razvoj sodobne prometne (hitra železnica, avtoceste) ter

<p>prometna</p>	<p>primerjavi z državo bistveno hitreje zaznavajo prometno središčnost oziroma vozliščnost Ljubljane, Maribora, Celja in Kopra in njihovih regij, vendar lokacije s težavami pridobivajo zaradi odsotnosti ustreznih strateških prostorskih razvojnih dokumentov.</p> <p>Velika industrijska podjetja, ki so običajno locirana izven omenjenih središč, zanima predvsem kakovostna prometna dostopnost do njihovih podružnic in kvaliteta obstoječe energetske infrastrukture.</p>	<p>sodobne prometne (hitra železnica, avtoceste) ter telekomunikacijske infrastrukture, krepí se konkurenčni položaj podjetij ter mest, v katerih so ta podjetja locirana.</p> <p>Podjetja za lociranje svojih strateških dejavnosti izkoriščajo prometno središčnost oziroma vozliščnost Ljubljane (ter Maribora, Celja in Kopra), ob upoštevanju prostorskih razvojnih usmeritev omenjenih mest locirajo svoje strateške dejavnosti v centralnih mestnih območjih, kakovostno dostopnih s sredstvi JPP.</p>
<p>energetska</p>	<p>Sistem prenosa in transporta energije bo lahko deloval le, če bo podprt z dovolj zmogljivimi lastnimi proizvodnimi kapacitetami. Ena od teh možnosti je termoenergetski kompleks Šoštanj. Objekt poleg tega ohranja tudi določeno stopnjo energetske neodvisnosti Slovenije, ki je pomembna za njen varen in učinkovit družbeno ekonomski razvoj.</p>	<p>Predvsem na področju izrabe obnovljivih virov energije in varčne rabe energije naj se s stimulacijami, vzpodbudami in davčno politiko vzpodbuja privatno iniciativo individualnih investitorjev.</p>
<p>komunalna</p>	<p>Podjetja so pasivni opazovalec izgradnje komunalne infrastrukture, saj so postavljena v položaj uporabnika, ki plača storitev. Predpisi na področju odpadnih voda in odpadkov omogočajo podjetjem, da prosto izberejo lastni oskrbovalni sistem (lastno čiščenje odpadnih voda in izpust v okolje, lastno ravnanje z odpadki ter izbiro družb za oskrbo odpadkov) kar bo pripeljalo do ekonomskega optimiziranja v podjetjih glede uporabe komunalne infrastrukture. In to preko preprečevanja nastajanja odpadkov ali odpadnih voda, zapiranje krogotokov ter vpeljave reciklaže. V odnosu med komunalno infrastrukturo ter podjetji se še ni izoblikovala nujna poslovna kultura informiranosti o razvojnih načrtih tako ene kot druge strani.</p>	<p>Podjetja in javna komunalna infrastruktura si morajo izmenjevati razvojne načrte, da bi tako eni kot drugi optimalno načrtovali svoje poslovne korake in razvoj. Tako mora javna komunlana infrastruktura biti pripravljena na morebitno povečano potrebo po pitni vodi ali tehnološki vodi ali povečanih količin odpadnih voda v primeru razširitev dejavnosti podjetij in na dotok ustreznih odpadkov. Podjetja bi morala dobiti projekcije o gibanju cen storitev in to za pet let naprej. Podjetja pa pri optimizaciji svoje proizvodnje iščejo rešitve predvsem za reševanje problematike odpadkov v tujini.</p>
<p>komunikacijska</p>	<p>Majhno število domačih podjetij je aktivno prisotno na Internetu in WWW, ostala tržijo in prodajajo svoje proizvode na klasičen način.</p>	<p>Podjetja predstavljajo in prodajajo svoje proizvode neposredno preko digitalnih TV sprejemnikov prebivalcev kot dela cenenega in poosebljenega omrežja, ki omogoča nakupovanje na domu.</p>

Krajina	Območja s strateškimi prednostmi, ki izhajajo iz prostorskih danosti (naravnih in krajinskih kakovosti, naravnih virov), zasedajo neustrezne dejavnosti in s tem zmanjšujejo privlačnost teh lokacij za ustreznejše rabe (tudi za mednarodne investicije) in onemogočajo ustrezno sanacijo teh območij.	Naravne in kulturne danosti ter kakovosti okolja so izkoriščene kot primerjalna prednost za strateško zanimive mednarodne dejavnosti tako za lociranje proizvodnje, trženje proizvodov in storitev; kot tudi za lociranje bivališč vodilnih delavcev. Večja odprtost za mednarodni kapital obenem z ustreznejšo regulacijo omogoča boljšo uskladitev dejavnosti in lokacije podjetij z naravnimi viri in krajinskimi danostmi: na eni strani izboljšuje konkurenčnost podjetij ter trženje proizvodov in storitev; na drugi strani pa zmanjša negativne vplive na okolje in spodbuja kakovostni razvoj krajine.
Okolje	Manjše število podjetij ima ISO 14000, podjetja zlasti v občutljivih okoljih prekomerno obremenjujejo lokalno okolje.	Javnost podatkov o okoljski (ne)oporečnosti proizvodnje, zmanjšanje obremenjevanja na raven zmogljivosti lokalnega okolja.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	<u>Občine</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Občine</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Lokalne skupnosti spodbujajo gospodarski razvoj svojih območij z oblikovanjem in izvajanjem lokalnih in regionalnih razvojnih programov, usklajenih z državnimi strateškimi razvojnimi dokumenti; obenem medsebojno tekmujejo za razpoložljive državne vire in omejene možnosti neposrednih tujih investicij, ki ga deloma blažijo programi mednarodnega in prekomejnega sodelovanja.	Lokalne skupnosti oblikujejo in izvajajo vizijo ter splošno strategijo razvoja skupnosti, usklajeno z usmeritvami na državni ravni, medsebojno tekmovanje zamenja preplet sodelovanja in tekmovanja (<i>coopetition</i>).
Družba	Lokalne skupnosti spodbujajo socialni razvoj svojih območij in zvišujejo kvaliteto življenja prebivalcev z oblikovanjem in izvajanjem lokalnih ter regionalnih razvojnih programov, usklajenih z državnimi strateškimi razvojnimi dokumenti ter smiselno povezanih s programi mednarodnega in prekomejnega sodelovanja.	Ekonomске, socialne in okoljske predpostavke za doseganje sprejemljive kvalitete življenja se uresničujejo z izvajanjem lokalnih in regionalnih razvojnih programov v povezavi s programi prekomejnega sodelovanja.
Poselitev	Lokalne skupnosti nepovezano in v medsebojnem konkurenčnem boju povečujejo ponudbo prostih površin za gospodarske naložbe (predvsem neposredne tuje investicije) in za območja individualne stanovanjske gradnje (predvsem za premožnejše sloje iz najbolj pomembnih urbanih središč), kar posledično vpliva tudi na povečanje obsega zazidanih površin in disperzijo poselitve.	Policentrični sistem poselitve se ohranja z doseganjem ustrezne nacionalne in regionalne teritorialne delitve dela med urbanih središč ter s spodbujanjem nastajanja omrežij naselij kar spodbuja ohranjanje in razvoj policentričnega sistema (kompaktnih) mest.
Infrastruktura:	Za lokalne skupnosti je prometna (cestna) infrastruktura pomembna predvsem za izboljševanje lokalne prometne dostopnosti in	Razvoj prometne infrastrukture smiselno sledi zahtevam po izboljšani prometni dostopnosti središč lokalnih in regionalnih

prometna	predvsem za izboljševanje lokalne prometne dostopnosti in povezanosti s središči višjega ranga.	izboljšani prometni dostopnosti središč lokalnih in regionalnih skupnosti v vse smeri, obenem se vzpostavljajo boljši pogoji za doseganje višje stopnje planibilnosti trajnostnega prometnega sistema (JPP).
energetska	Skladno z določili energetskega zakona so lokalne skupnosti (občine) dolžne izdelati lokalne načrte oskrbe z energijo in jih usklajevati z nacionalnimi energetskega programi. V to področje spada izgradnja energetskega infrastrukture, energetskega omrežja itd.	Občine v celoti še nimajo izdelanih lastnih načrtov oskrbe z energijo. Tudi koordinacija in usklajevanje s pripravljenci nacionalnega energetskega programa še nista najbolj učinkovita. Ta prizadevanja bi bilo smiselno združiti tudi na regionalni ravni.
komunalna	Občine so na mednarodni ravni neprepoznaven in obrobni akter za komunalno infrastrukturo.	Željena naloga občine je, da v regijskem okviru optimizira komunalni sistem preko nadobčinskih izvajalcev javnih služb. Priložnost občin je, da v okviru regijskih izvedbenih projektov z ustreznim časovnim načrtovanjem posameznih projektov na regijski (pokrajinski) ravni lažje zagotavljajo sredstva za nove investicije v komunalno infrastrukturo. Naloga občine je tudi, da omogoči participacijo tudi privatnega kapitala za opremljanje stavbnih zemljišč z javno komunalno infrastrukturo v primerih, ko je to ekonomsko smotno. Občine morajo dolgoročno zagotoviti rezervacijo prostorov za infrastrukturo za čiščenje odpadnih voda, za ravnanje z odpadki in pridobiti ta zemljišča bodisi v posest ali stabilen, trajen najem.
komunikacijska	Le bolj razvite občine imajo svoje spletne strani, pa še te imajo le redkokdaj dele svojih vsebin v angleškem jeziku, kar pomeni da so svetovnem spletu praktično "nevidne".	Občine v regiji se predstavijo na svetovnem spletu z enotno spletno stranjo s prikazom mednarodno pomembnih vsebin v angleškem jeziku.
Krajina	Majhne in mlade občine imajo še vedno precej organizacijskih težav (priprava svojih prostorskih dokumentov, iskanje strokovne podpore, vzpostavljanje partnerstev), zato se povezovanje znotraj države kot tudi preko meja Slovenije šele počasi vzpostavlja. Zlasti pomembno je na področju ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot ter pri projektih za razvoj turizma in rekreacije in za razvoj podeželja.	Varovanje in razvoj naravne ter kulturne krajine uresničujejo lokalne skupnosti na regionalni ravni, lokalno izkoriščanje naravnih virov zamenja usklajena trajnostna raba ter varstvo na regionalni ravni. Lokalne skupnosti, povezane v regionalne okvire in v prekomejna omrežja lažje tržijo območja večjih naravnih in kulturnih vrednot ter kvalitetno okolje za namene razvoja turizma in rekreacije ter bivanja ter ohranjanju okolja.
Okolje	Težave in odpori prizadetih občin pri poskusih skupnega reševanja regionalnih okoljskih problemov in skupnih projektih.	Skupno reševanje regionalno razširjenih problemov okolja zlasti s pomočjo objektivnih presoj vplivov na okolje in ob sodelovanju javnosti, občin v vseh fazah priprave in udeležanja regionalnih okoljskih programov.

2.2 Položaj in vloga Savinjske regije ter vloga ključnih razvojnih deležnikov ob upoštevanju državne ravni oz. ravni 12 statističnih regij

Namen tega poglavja je analitična predstavitev položaja in vloge Savinjske regije napram državi in ostalim statističnim regijam ter sedanje in zaželene vloge ter položaja ključnih razvojnih deležnikov v regiji.

2.2.1 Položaj in vloga Savinjske regije ob upoštevanju državne ravni predstavljen v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti regije	Priložnosti za regijo	Slabosti regije	Nevarnosti za regijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Po gospodarski razvitosti se regija nahaja na 5. mestu in ima raznovrstno gospodarsko strukturo z visokim deležem storitvenih dejavnosti v BDP.	Integracija gospodarskega sistema – različne gospodarske dejavnosti oziroma podjetja so povezana v grozde (cluster).	Prevladuje industrijski sektor z nižjo produktivnostjo in rentabilnostjo, prestrukturiranje poteka počasi, primanjkuje razvojnih vizij in kapitala ter usposobljenega človeškega dejavnika.	Dezintegracija gospodarskega sistema – skupek medsebojno nepovezanih podružnic podjetij, ki opravljajo slabo plačane podizvajalske posle, med ključnimi razvojnimi subjekti ni sinergijske povezanosti.
Družba	Sorazmerno visok individualni in kolektivni materialni standard prebivalstva, indeks staranja prebivalstva je pod slovenskim povprečjem.	Dobro razvito omrežje socialnega in zdravstvenega varstva in prilagodljivost prebivalstva novim družbenim, ekonomskim in prostorskim razvojnim trendom.	Neugodna starostna struktura prebivalstva, nižja izobrazbena struktura prebivalstva od slovenskega povprečja, nadpovprečna brezposelnost.	Poglabljanje splošne revščine, porast brezposelnosti, nizek materialni standard prebivalstva ter povečanje socialnih stroškov zaradi slabšanja starostne strukture prebivalstva in prevzemanja dragega socialnega modela EU.
Poselitev	Obstoj policentričnega sistema poselitve z močno urbanizirano celjsko aglomeracijo (Celje-Žalec, Laško, Vojnik, Šentjur) ter somestjem <i>Velenje-Šoštanj</i> .	Integracija urbanega sistema – regionalna središča so povezana v konkurenčen urbani sistem z razvito teritorialno delitvijo dela.	Stihijni in medsebojno konkurenčen razvoj naselij z nekontrolirano rastjo večine urbanih središč, ki vpliva na krepitev procesov suburbanizacije in dezurbanizacije osrednjega dela regije.	Razvojni potenciali naselij izven osrednjega dela regije so sorazmerno slabi, v regiji so obsežna območja z razvojnimi problemi (vse občine razen Laškega, Prebolda, Polzele, Vojnika, Velenja, Šmartnega ob Paki in Šoštanja).
Infrastruktura:	Državno in regionalno omrežje cestne infrastrukture je dobro	Razvoj integriranega prometno-poselitvenega sistema v	Neuravnotežen razvoj prometne infrastrukture – razkorak med	Dezintegracija prometnega sistema – pretovor in tranzitni

prometna	cestne infrastrukture je dobro razvito in omogoča ustrezno dostopnost znotraj regije ter navzven, predvsem v smeri proti Ljubljani in Mariboru.	poselitvenega sistema, v katerem Celje kot regionalno središča in subregionalna središča opravljajo ustrezne prometno vozliščno funkcijo.	infrastrukture – razkorak med stopnjo razvitosti (avto)cestne in železniške infrastrukture se povečuje, Celje zaenkrat še ni pomembno prometno vozlišče.	sistema – pretovor in tranzitni (tovorni) promet poteka po sloven. omrežju, logistično distribucijske dejavnosti pa v bližnjih tujih prometnih logističnih centrih (Gradec), avtomobil postane edino možno prevozno sredstvo prebivalcev.
energetska	V gospodarstvu prednjači energetska industrija (proizvodnja energije, pridobivanje naravnih energijskih surovin), visok delež porabe energije na BDP (bazna industrija), relativno slabo izkoriščeni potenciali obnovljivih virov energije.	Izkoristiti je potrebno predvsem še neizrabljene potenciale obnovljivih virov energije, možnosti na področju ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti v industriji in široki porabi, razvoj podjetništva na področju energetike. Možnost povezave vzhod Evrope – zahod Evrope z izgradnjo energetskih tranzitnih prenosnih in transportnih povezav (plinovodi, elektroenergetsko omrežje).	Razen energetske rudarskega bazena v Šaleški dolini so vsi viri energije precej razsipani (zlasti na jugu regije) in primerni le za izrabo na lokalni ravni.	Nevarnost za regijo je pred vsem v ekološkem pogledu, kot je onesnaževanje okolja ob neustrezni izrabi razpoložljivih energijskih virov.
komunalna	Ima prostorske danosti, da na svojem teritoriju zgradi in izvaja javne službe s pomočjo javne komunalne infrastrukture.	Povezava z ostalimi regijami lahko poenostavi ravnanje z odpadki.	Trenutno konkurenčni položaj delov regije glede ravnanja z odpadki.	Regija ni ogrožena zaradi tega, da bi ne imela pitne vode ali mogla relizirati čiščenja odpadnih voda, vendar da se ne določi optimalni način ravnanja z odpadki (izvoz te dejavnosti v druge regije).
komunikacijska	Sorazmerno ugoden dostop do telekomunikacijskih omrežij - Interneta in WWW.	Obstoj razvitega medkrajevnega optokabelskega omrežja za hitro in kakovostno komunikacijo med različnimi razvojnimi subjekti ne glede na njihovo prostorsko lokacijo.	Virtualna mesta, virtualne avtoceste in virtualne nakupovalne poti obiskuje le zelo ozek sloj prebivalstva, ki se zaveda možnosti, ki jih ponujajo sodobna telekomunik. infrastruktura in storitve ter ima ustrezno računalniško in komunikacijsko opremo za aktivno vključitev v svetovni splet.	Prepočasno uvajanje novih telekomunikacijskih storitev.

<p>Krajina</p>	<p>Obširna in sorazmerno ohranjena območja naravne in kulturne krajine: poleg že zavarovanih območij državnega pomena (Kozjanski regijski park ter krajinska parka Logarska dolina in Boč – Donačka gora) predvsem območje Savinjskih Alp in druga manjša območja</p> <p>Razvit zdraviliški turizem z ustrežno infrastrukturo.</p> <p>Donosna pridelava hmelja</p> <p>Velike gozdne površine.</p>	<p>Povezava območij večjih naravnih in kulturnih vrednot regije s podobnimi območji sosednjih regij. Revitalizacija vodotokov in obvodnih biotopov s sanacijami neustreznih vodnogospodarskih ureditev.</p> <p>Ustanovitev regijskih parkov Savinjsko – kamniške Alpe in Pohorje ter več krajinskih parkov. Vključevanje naravnih in kulturnih kakovosti v razvoj turizma in rekreacije.</p> <p>Ohranjanje in razvoj kmetijstva v povezavi z naravnimi potenciali za turizem in rekreacijo</p> <p>Izkoristek gozda za lesno biomaso.</p>	<p>Pretežno deklarativno varstvo krajine. Neustrezne tehnologije kmetovanja na območjih večjih naravnih in kulturnih vrednot ter na območjih pomembnejših podtalnih voda (ogrožanje virov pitne vode). Velika poplavnost voda, predvsem Savinje ter neustrezni vodnogospodarski ukrepi za zagotavljanje poplavne varnosti (neustrezno urejanje vodnega in obvodnega prostora – zmanjševanje naravnih razlivnih površin ob vodah, izgradnja protipoplavnih nasipov, pozidava in neustrezna kmetijska raba obvodnega prostora).</p>	<p>Zmanjševanje kakovosti naravne in kulturne krajine ter okolja zaradi neustreznega umeščanja novih dejavnosti v prostor (zlasti poselitve, novih infrastrukturnih koridorjev), povečanega obsega tranzitnega prometa, razvoja turizma in rekreacije. Poslabšanje kakovosti pitne vode zaradi neustrezne rabe na površju (kmetijstvo). Izginjanje kulturne krajine z zaraščanjem kmetijskih zemljišč zaradi opuščanje kmetovanja.</p>
<p>Okolje</p>	<p>Pokrajinska mozaičnost regije in manjša onesnaženost večine ozemlja.</p>	<p>Izkušnje pri odpravi prekomernega onesnaževanja; izboljšanje kvalitete okolja.</p>	<p>Močna obremenjenost delov regije in prvin okolja (voda, zrak, tla).</p>	

2.2.2 Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v regiji ob upoštevanju državne ravni

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	<u>Država</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Država</u> - zaželjena vloga in položaj
<p>Družbeno-gospod. kontekst:</p> <p>Gospodarstvo</p>	<p>Država in predstavniki občin v regiji se na regulativni ravni neustrezno odzivajo na procese dezintegracije gospodarskega sistema in prepuščajo strateško razvojno pobudo podjetjem – interesi regionalnega in nacionalnega gospodarstva podjetjem niso v ospredju.</p>	<p>Država s predstavniki občin v regiji spodbuja oblikovanje enotnega gospodarskega grozda (clustra) na nacionalni ravni, s čimer se povečuje integracija regionalnega in državnega gospodarskega sistema ter globalna konkurenčnost regije.</p>

Družba	Dezintegrativni procesi na področju gospodarstva sovplivajo na postopno zmanjševanje socialno integrativne vloge države in na poglobljanje socialno anomičnih procesov (povečanje odsotnosti z dela, naraščanje števila kriminalnih dejanj, samomorov itd.), kar znižuje kvaliteto življenja precejšnjega dela prebivalstva.	Država se zavzema za razvoj neokorporativistične družbe, v kateri so vsi socialni sloji vključeni v družbeno tkivo – cilj poskuša doseči s prizadevanji za to, da čim večji del (aktivnega) prebivalstva ohrani oziroma pridobi vlogo sočasnega nosilca kapitala in dela, s čimer se veča odgovornost za gospodarsko uspešnost družbe in posledično tudi za izboljševanje materialnih pogojev za doseganje visoke kvalitete življenja.
Poselitev	Zaradi dezintegrativnih procesov na socialnem in gospodarskem področju se krepijo tudi dezintegrativni procesi na področju poselitve – od povečane tekmovalnosti med pomembnimi urbanih središči imajo koristi tista, ki uspevajo izkoristiti svoje prednosti (napr. ugodne prometne lege) in priložnosti ter se izogniti slabostim in nevarnostim (praviloma na račun drugih središč).	Oblikovanje enotnega gospodarskega grozda (clustra) na nacionalni ravni predstavlja po eni strani vzrok, po drugi strani pa posledico uresničevanja koncepta mrežnega razvoja kompaktnih mest in ustrezne teritorialne delitve dela med njimi, s posebnim poudarkom na jačanju središčne vloge glavnih urbanih središč Ljubljane, Maribora, Celja in Kopra in njihovih urbanih regij. Obenem država skupaj s predstavniki občin v regiji spodbuja uresničevanje koncepta mrežnega razvoja kompaktnih mest v regiji in ustrezne teritorialne delitve dela med njimi.
Infrastruktura: prometna energetska	Izgradnja prometne infrastrukture sicer prispeva k povečanju stopnje povezanosti pomembnih urbanih središč Slovenije, vendar zaradi neobstoja jasnega koncepta razvoja prometno-vozliščnih in z njimi povezanih logistično-distribucijskih funkcij na ravni najpomembnejših urbanih središč ne vpliva tudi na višjo stopnjo prometno-prostorske integracije Slovenije. Mednarodni transport energije je za Slovenijo poleg zanesljivosti z oskrbo z energijo lahko tudi pomembna gospodarska dejavnost. V teh povezavah igrajo pomembno vlogo energetska omrežja in ostala transportna infrastruktura za prenos oziroma transport energijskih resursov. Zato je treba poskrbeti za njihovo zmogljivost in pravočasno izgradnjo.	Oblikovanje enotnega gospodarskega grozda (clustra) na nacionalni ravni in razvoja mrežnega sistema kompaktnih mest s središčno vlogo Ljubljane vzročno in posledično vpliva na razvoj celostnega ter integriranega prometnega sistema in infrastrukture, ki krepi prometno središčnost oziroma vozliščnost Ljubljane in ostalih pomembnih središč ter vozlišč v poselitvenem in prometnem omrežju Maribora, Celja in Kopra. Treb pa je vzpodbujati in stimulirati tudi izrabo lokalnih, še zlasti obnovljivih virov energije in njihovo varčno in učinkovito rabo.

komunalna	<p>Na področju komunalne infrastrukture skladno z nacionalnim programom varstva okolja ima sprejet le operativni program za ravnanje z odpadno vodo in čistilnimi napravami, ne pa tudi za ravnanje s komunalnimi odpadki. Država je vpeljala taksiranje obremenjevanja voda in odlaganja odpadkov, kar predstavlja znaten finančni potencial za financiranje izgradnje manjkajoče infrastrukture. Na področju oskrbe z vodo je država skladno z Zakonom o vodah prevzela pristojnosti za vodne vire, podeljevanje koncesij za rabo vode-dovoljenja za rabo vode, kar bo omogočilo na vododeficitarnih območjih poudarjeno skrb države za zagotovitev vodnih virov. Država je z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja tudi prenesla pristojnosti na regionalno raven na nivo izvedbenih regionalnih načrtov, kjer se lokalne skupnosti dogovorijo o prioritetah glede obsega in hitrosti izgradnje komunalne infrastrukture. Vendar so to le formalne pristojnosti saj za izvedbeno raven regijskih razvojnih programov še ni izoblikovane »projektno-inženirinske infrastrukture«, ki bi za te projekte učinkovito zagotovila sredstva, prostorsko dokumentacijo in poskrbela za realizacijo izvedbe.</p>	<p>Od države pričakujemo jasen prostorski načrt, ki bo zavaroval pomembne vodne vire, določil v sodelovanju z regijo in lokalnimi skupnostmi rezervate državne in regijske infrastrukture za ravnanje z odpadki in čiščenja odpadnih voda. Od države pričakujemo tudi selektivno (glede na razvitost ostalih regij) finančno pomoč na področju komunalne infrastrukture saj je obseg zaostanka pri njeni uskladitvi s standardom EU tolikšen, da bi pomenila njena takojšnja izgradnja pasivizacijo ostalih področij (kultura, cestna infrastruktura, izobraževanje...).</p>
komunikacijska	<p>V uporabi so predvsem ozkopasovna prenosna telekomunikacijska omrežja.</p>	<p>V celoti se uveljavijo širokopasovna prenosna telekomunikacijska omrežja.</p>
Krajina	<p>Zaradi zamud pri pripravi strateških dokumentov in zakonodaje na področju prostorskega razvoja sistema krajine ostajajo območja narave neustrezno zaščitena in nepovezana, območja kulturne krajine prepuščena naravnim procesom, degradirana območja pa nesanirana. Posamezni sektorji v prostoru delujejo neusklajeno in prihaja do konfliktov. Niso opredeljeni ustrezni prostorski dokumenti za usmerjanje razvoja v krajini; pomanjkljivi so učinkoviti inštrumenti za izvajanje planov.</p>	<p>Država skupaj s predstavniki občin v regiji spodbuja razvoj integriranega prostorskega sistema krajine in izdelavo regionalne strategije razvoja krajine kjer so usklajene sektorske razvojne strategije (gozdarstvo, kmetijstvo, turizem, ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine, vodno gospodarstvo). Spodbuja tudi izdelavo krajinskih zasnov za območja in vsebine, ki so regionalnega pomena. Uveljavi inštrumente za usmerjanje razvoja v krajini (poleg planskih še finančne – davki, spodbude, administrativne, izobraževalne...).</p>
Okolje	<p>Celovit teritorialni pristop k sanaciji okoljskih problemov je redek.</p>	<p>Usklajenost razvojnih, sektorskih, okoljskih in prostorskih politik države.</p>

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	Podjetja - sedanja vloga in položaj	Podjetja - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Domača podjetja, še posebej uspešna, večja in izvozno usmerjena, so v nasprotju z neuspešnimi podjetji, za katere skrbi država (Slovenska razvojna družba, državne pomoči itd.), v prizadevanjih za obstoj in razvoj na globalnem trgu prepuščena predvsem lastni inovativnosti ter iznajdljivosti; tuja podjetja izkoriščajo sebi v prid liberalizacijo slovenskega gospodarskega trga, obenem pa za ohranjanje "zvestobe" Sloveniji od države zahtevajo dodatne spodbude in olajšave.	Domača podjetja se strateško povezujejo med seboj in s tujimi podjetji v regijah v enoten gospodarski grozd na nacionalni ravni ob upoštevanju lastnih podjetniških interesov in interese regionalnega ter nacionalnega gospodarstva.
Družba	Precejšen delež zaposlenih v gospodarsko uspešnih podjetjih zaradi nujnosti prilagajanja globalnim razvojnim izzivom hitreje dosega ustrezen življenjski standard kot zaposleni v podjetjih oziroma dejavnostih, ki razvojno zaostajajo in za katere "skrbi" država.	Podjetja, povezana v gospodarski grozd na nacionalni ravni, skrbijo za razvoj človeškega kapitala grozda, za povečanje njegove globalne konkurenčnosti in s tem posledično za doseganje visoke kvalitete življenja v regiji, kjer so locirana.
Poselitev	Pri zasledovanju strateških razvojnih ciljev uspešna podjetja zaradi "prepuščenosti" globalnim tržnim zakonitostim in lastni iniciativnosti v precej manjši meri kot preostala podjetja upoštevajo državne, regionalne in lokalne razvojne interese, kar negativno vpliva na integrativnost sistema poselitve.	S funkcionalno in teritorialno delitvijo dela v grozdu – lociranjem strateških funkcij v Ljubljani ter ostalih proizvodnih funkcij v drugih centrih Mariboru, Celju in Kopru se povečuje privlačnost v grozd oziroma omrežje vključenih podjetij in mest.
Infrastruktura: prometna	Gospodarska fleksibilnost in lokacijska neodvisnost uspešnih ter nejasen gospodarski položaj in perspektiva neuspešnih podjetij povzročajo nestanovitnost izvorov in ponorov prometnih tokov ter zmanjšujejo možnosti za uspešno sistemsko in infrastrukturno regulacijo.	Povezanost podjetij v grozdu omogoča višjo stopnjo napovedljivosti potniških in tovornih prometnih tokov, kar olajšuje načrtovanje integriranega prometnega sistema in znotraj njega kolektivnega potniškega prometa.
energetska	Podjetja energetskega gospodarstva se lastninsko preoblikujejo (proces liberalizacije in privatizacije) in se vključujejo v mednarodna tržišča z energijo.	Za uspešnejše vključevanje v mednarodne tokove je nujno potrebno dograditi energetska infrastrukturo.

komunalna	Podjetja so pasivni opazovalec izgradnje komunalne infrastrukture, saj so postavljene v položaj uporabnika, ki plača storitev. Predpisi na področju odpadnih voda in odpadkov omogočajo podjetjem, da prosto izberejo lastni oskrbovalni sistem (lastno čiščenje odpadnih voda in izpust v okolje, lastno ravnanje z odpadki ter izbiro družb za oskrbo odpadkov) kar bo pripeljalo do ekonomskega optimiziranja v podjetjih glede uporabe komunalne infrastrukture. In to preko preprečevanja nastajanja odpadkov ali odpadnih voda, zapiranja krogotokov ter vpeljave reciklaže. V odnosu med komunalno infrastrukturo ter podjetji se še ni izoblikovala nujna poslovna kultura informiranosti o razvojnih načrtih tako ene kot druge strani.	Podjetja in javna komunalna infrastruktura si morajo izmenjevati razvojne načrte, da bi tako eni kot drugi optimalno načrtovali svoje poslovne korake in razvoj. Tako mora javna komunalna infrastruktura biti pripravljena na morebitno povečano potrebo po pitni vodi ali tehnološki vodi ali povečanih količin odpadnih voda v primeru razširitev dejavnosti podjetij in na dotok ustreznih odpadkov. Podjetja bi morala dobiti projekcije o gibanju cen storitev in to za pet let naprej.
komunikacijska	WWW je postal sredstvo za pridobivanje splošnih informacij in se zelo redko koristi za izvajanje poslovnih funkcij.	Podjetja predstavljajo in prodajajo svoje proizvode neposredno preko digitalnih TV sprejemnikov prebivalcev kot dela cenenegega in poosebljenega omrežja, ki omogoča nakupovanje na domu.
Krajina	Območja s strateškimi prednostmi, ki izhajajo iz prostorskih danosti (naravnih in krajinskih kakovosti, naravnih virov), zasedajo neustrezne dejavnosti in s tem zmanjšujejo privlačnost teh lokacij za ustreznejše rabe in onemogočajo ustrezno sanacijo teh območij.	Naravne in kulturne danosti ter kakovosti okolja so izkoriščene kot primerjalna prednost za strateško zanimive dejavnosti tako za lociranje proizvodnje, trženje proizvodov in storitev; kot tudi za lociranje bivališč vodilnih delavcev. Boljše povezave med podjetji (grozdi) obenem z ustreznejšo regulacijo omogočajo boljšo usklajevanje dejavnosti in lokacije podjetij z naravnimi viri in krajinskimi danostmi: na eni strani izboljšuje konkurenčnost podjetij ter trženje proizvodov in storitev; na drugi strani pa zmanjša negativne vplive na okolje in spodbuja kakovostni razvoj krajine.
Okolje	Integracija razvojnih prenov in okoljskih sanacij izvozno usmerjenih podjetij; zanemarjanje okoljske sanacije dohodkovno manj uspešnih podjetij.	Večja raba regionalnih naravnih virov in manjša okoljska intenzivnost proizvodnje z upoštevanjem zmogljivosti lokalnega okolja.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	<u>Občine</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Občine</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Dezintegrativni procesi na državni ravni se odražajo tudi na lokalni (občinski) ravni v izrazitem tekmovanju za razpoložljive državne finančne vire in za neposredne domače ter tuje investicije.	Občine aktivno sodelujejo pri vzpostavljanju grozda predvsem z zagotavljanjem in opremljanjem stavbnih zemljišč za gospodarske dejavnosti ter skupno oblikujejo in izvajajo regionalne razvojne programe, regionalne prostorske plane ter izvajajo lokalne in regionalne razvojne spodbude.

Družba	“Socialna uspešnost” ali “neuspešnost” občine je odvisna od njene gospodarske privlačnosti in virov, razvojnega statusa, iznajdljivosti lokalne uprave, neformalnih političnih vezi ter državnih pomoči.	Občine kot strateški partnerji v grozdu aktivno prevzemajo odgovornost za izboljševanje materialnih pogojev za doseganje višje kvalitete življenja.
Poselitev	Povečevanje tekmovanja med občinskimi središči jači procese stihijne disperzije poselitve ali neustrezno zgoščevanje poselitve na nekaterih lokacijah.	Aktivno sodelovanje občin v grozdu na osnovi premišljene funkcionalne in teritorialne delitve dela prispeva k zmanjševanju medsebojne konkurenčnosti občinskih središč.
Infrastruktura: prometna	Zaradi procesov stihijne disperzije poselitve se večajo potrebe po avtomobilnosti in krepijo zahteve po vzdrževanju ter posodabljanju predvsem lokalnega cestnega omrežja.	Večja povezanost občin v grozdu omogoča višjo stopnjo napovedljivosti potniških in tovornih prometnih tokov, kar olajšuje načrtovanje integriranega prometnega sistema.
energetska	Občine so skladno z energetskega zakonom dolžne z primerno izgradnjo energetske infrastrukture zagotavljati zanesljivo oskrbo lokalne skupnosti z energijo. Občina mora usklajevati plane energetskega razvoja z nacionalnim energetskega programom (skladno z določili energetskega zakona).	Smotno je, da se na osnovi znanih zmožnosti, ki jih nudi oskrba z energijo na državni in regionalni ravni, občine povežejo in skupaj planirajo oskrbo, saj je skupna rešitev in sočasnost izgradnje energetske infrastrukture, lahko finančno in prostorsko ugodnejša.
komunalna	Komunalna infrastruktura predstavlja »hadrware« za izvajanje obveznih javnih lokalnih služb oskrbe z vodo, ravnanje z odpadnimi vodami in odpadki. Občine morajo zagotoviti izvajanje javne službe na celotnem svojem teritoriju, zato je esencialna naloga občine danes zagotavljanje ustreznih kapacitet na infrastrukturi, da bi lahko javna služba bila opravljena. Vloga občine je v prostorskem načrtovanju infrastrukture, v financiranju izgradnje ter v izvajanju le-te. Občina lahko izbere obliko izvajanja javne službe (javno podjetje, koncesija itd.). Ekonomsko šibkejša občine se v principu znajdejo praviloma pred nerešljivim ekonomskim pragom, ko je potrebno v nekem trenutku zgraditi novi vodni vir, novo čistilno napravo, odlagališče, saj tekoči prilivi in praksa financiranja občin redko kje omogoča prednostno obravnavo. Zaradi navedenega je naloga občine, da išče partnerstvo z državo in z njeno pomočjo z EU skladi, da bi zagotovila finančne, organizacijske in prostorske pogoje za zgraditev infrastrukture (nepovratna sredstva države in EU se praviloma dodelijo le občini-javno pravnim subjektom).	Željena naloga občine je, da v regijskem okviru optimizira komunalni sistem preko nadobčinskih izvajalcev javnih služb. Priložnost občin je, da v okviru regijskih izvedbenih projektov z ustreznim časovnim načrtovanjem posameznih projektov na regijski (pokrajinski) ravni lažje zagotavljajo sredstva za nove investicije v komunalno infrastrukturo. Naloga občine je tudi, da omogoči participacijo tudi privatnega kapitala za opremljanje stavbnih zemljišč z javno komunalno infrastrukturo v primerih, ko je to ekonomsko smotno. Občine morajo dolgoročno zagotoviti rezeravacijo prostorov za infrastrukturo za čiščenje odpadnih voda, za ravnanje z odpadki in pridobiti ta zemljišča bodisi v posest ali stabilen, trajen najem.

komunikacijska	<p>Praktičen neobstoj javnih dostopovnih točk na Internetu.</p> <p>Tekstovna elektronska pošta obstaja skupaj s klasičnimi sredstvi prenosa informacij (pisma, faksi, telefonski pogovori in neposredni fizični kontakti).</p>	<p>Razširjenost točk dostopa do Interneta - neposredno preko digitalnih TV sprejemnikov ter z vgradnjo računalnikov in kioskov v centre skupnosti, javne knjižnice in ostale javne prostore.</p> <p>Možnost trenutne izmenjave dokumentov omogoča večini ljudi, da delajo na domu ali v lokalnih telekomunikacijskih centrih, zaradi česar se zmanjšujejo transportni stroški, odpravljeni so prometni zamaški, onesnaževanje je manjše.</p>
Krajina	<p>Nedavna osamosvojitve občin še vedno vpliva na premajhen interes za povezovanje, krepitev gospodarske tekmovalnosti med občinami in povečan interes za "trženje" lastnega krajinskega prostora. Obenem s pomanjkanjem strokovnih, finančnih in organizacijskih virov (zlasti na področju urejanja prostora) to vodi v stihijsko poseganje v prostor in nezadostno upoštevanje meril varovanja naravne in kulturne krajine.</p>	<p>Povezovanje občin pri opredeljevanju razvojnih programov za dejavnosti, ki se odvijajo v krajinskem prostoru, predvsem pa pri njihovem umeščanju v prostor povečuje racionalnost rabe prostora ter njeno usklajenost z naravnimi in kulturnimi dejavniki v prostoru in zmanjšuje negativne vplive.</p> <p>Skupne strategije in projekti razvoja turizma, ohranjanja podeželja ter varstva naravnih in kulturnih kakovosti bistveno izboljšajo učinkovitost teh dejavnosti.</p>
Okolje	<p>Skromna prisotnost regionalno okoljsko pretehtanih presoj nameščanja novih proizvodnih in drugih gospodarskih dejavnosti; odsotnost regionalno usklajenih okoljskih prioritet.</p>	<p>Regionalno usklajen predlog prednostnih sanacij okolja ali njegovih sestavin; subregionalne okoljske presoje novih podjetniških con.</p>

2.3 Položaj in vloga Savinjske regije ter vloga ključnih razvojnih deležnikov ob upoštevanju ravni 5 subregij (Celje z okolico, Dravinjska dolina, Kozjansko in Obsotelje, Spodnja Savinjska dolina, Zgornja Savinjska dolina) in izbranih občin

Namen tega poglavja je, da izpostavi temeljne razvojne značilnosti posameznih subregij oz. območij partnerstev (Celje z okolico, Dravinjska dolina, Kozjansko in Obsotelje, Spodnja Savinjska dolina, Zgornja Savinjska dolina) kot jih opredeljuje sprejeti Regionalni razvojni program Savinjske regije. Pri obravnavi posameznih problemskih sklopov po potrebi izpostavljamo pomen in vlogo posameznih občin bodisi pri analizi položaja in vloge posameznih subregijah bodisi pri opredeljevanju sedanje in zaželjene vloge ter položaja ključnih razvojnih deležnikov.

2.3.1 Položaj in vloga subregije Celje z okolico ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Celje z okolico predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Visoka investicijska aktivnost.	Internacionalizacija podjetij preko že uveljavljenih (Pivovarna Laško, Cinkarna, Tuš, Cetus).	Nepovezanost gospodarstva.	Prevladujoč industrijski sektor.
Družba	Razvita socialna, zdravstvena in družbena oskrba.	Vzpostavljanje visokošolskega središča in možne univerze.	Velika brezposelnost, nizka izobrazbena struktura.	Odliv visoko izobražene strukture.
Poselitev	Nadpovprečna gostota poselitve.	Osrednje poselitveno središče.	Suburbanizacija in razprševanje poselitve v okolici mesta Celje.	Razpad ,'kompaktnega" mesta.
Infrastruktura: prometna	Ugodna prometna infrastruktura ob AC in železnici.	Integriran prometni sistem, hitra železnica.	Ne delovanje javnega potniškega prometa, ni večjih parkirišč za tovorna vozila, prometni zastoji v Celju zaradi pomanjkanja izvenivojskih križanj.	Nadaljevanje rasti avtomobilnosti nezmožnost vzpostavitve delujočega javnega potniškega prometa.
energetska	Razvita energetska infrastruktura (koridorji).	Nadaljalna izgradnja energetskih omrežij za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetskih virov razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.

komunalna	Potenciali za regijsko ravnanje z odpadki.	Možnost regije, da oblikuje regijski nadcenter za ravnanje z odpadki.	S svojim položajem dominantnega regijskega centra težje usklajuje svojo sredinsko vlogo pri ravnanju z odpadki z ostalimi subregijami.	Ob neizgrajenem regijskem centru za ravnanje z odpadki izpustitve priložnosti za racionalizacijo ravnanj z odpadki.
komunikacijska	Celotno območje subregije ima digitalne telefonske priključke, tudi s signalom mobilne telefonije in z RTV signalom je pokrit večji del subregije, v mestnih in primestnih naseljih občin je razvito kabelsko omrežje.	največje število telefonov na 100 prebivalcev v primerjavi z drugimi subregijami.	Del podeželja ni pokrit s signalom mobilne telefonije: občina Laško (Trojni dol, Šentrupert, Vrh nad Laškim, Lahomno), občina Dobrna (Parož, Vrba, Zavrh, Strmec nad Dobrno), občina Vojnik (Del Male Dole, Rove, Bezovica-del, Zleteče, Landek, Pristava); del podeželja ni pokrit z RTV signalom: občina Laško (Rečica, Lahomno, Tevče, porečje Gračnice), občina Dobrna (Parož, Strmec, delno Klanc), občina Vojnik (Ivenca, Jankova, Frankolovo, Verpete, Stražica, Dol-del, Beli potok, Lindek-del, Rove, Podgorje-del, Rakova steza-del, Trnovlje, Čreskova, Socka, Straža, Landek).	Prepočasen razvoj javnega telekomunikacijskega omrežja na podeželju.
Krajina	Zaenkrat še zelena podoba.	Integracija odprtih zelenih površin (Miklavški hrib, Šmartinsko jezero) v urbani sistem.	Siromašenje biotske in krajinske raznovrstnosti.	Izguba krajinske vrednosti, razpršena urbanizacija.
Okolje	Večja okoljska osveščenost prebivalstva.	Manjše število večjih onesnaževalcev.	Večplastna in prekomerna onesnaženost lokalnega okolja, degradirane in zastrupljene (prst - težke kovine) industrijske površine.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Celje z okolico

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	Država - sedanja vloga in položaj	Država - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Država ne podpira Celja kot osrednjega gospodarskega mesta, ampak razpršeno pomaga podjetjem v težavah ter neusklajeno podpira izvedbo izrazito lokalnih projektov.	Država bi morala primarno v Celju podpirati in pospeševati razvoj podjetništva ter mu tako dati osrednjo gonilno vlogo pri razvoju celotne regije.
Družba	Neusklajenost in razpršenost delovanja države vpliva tudi na stanje družbe.	Država bi morala tudi na kulturnem področju dati večjo vlogo osrednji subregiji in mestu Celje.
Poselitev	Kljub priznavanju regionalnih središč in policentričnega razvoja se v praksi izredno slabi vloga mesta Celja. V zadnjem desetletnem obdobju so se iz mesta Celja odselili kar 3 % prebivalstva.	Z ustreznimi instrumenti bi država morala prednostno vzpodbujati razvoj in poselitev v urbanih središčih.
Infrastruktura: prometna energetska	Država podpira prometno posodobitev mesta Celje in priključitev na AC, ob tem pa zanemarja tovorni promet na železnici.	Celje bi morale dobiti vozliščno vlogo V. koridorja in kot stranske veje X. koridorja, morale bi pridobiti tudi postajo hitre železnice.
	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Država spodbuja razvoj informacijskih območij in e-občin.
Krajina	Država skrbi predvsem za čiščenje vodotokov in nima celovitega pristopa.	Zaradi izredne lege ob porečju Savinje bi morala država z usklajenimi inštrumenti sistematično skrbeti za varovanje obrečne krajine.
Okolje	Država nima skupnega razvojno-okoljskega načrta sanacije širših degradiranih območij (primer Celje).	Podpora aktivni, celoviti razvojno-okoljski prenovi degradiranih območij; pomoč pri ekstenzifikaciji kmetijstva na vodovarstvenih območjih.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	Podjetja - sedanja vloga in položaj	Podjetja - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Podjetja so med sabo nepovezana in si delno tudi konkurirajo, gospodarska zbornica pri tem ne igra potrebne vloge.	Vzpostaviti bi bilo potrebno grozde podjetij, predvsem zdraviliških, ki se med sabo ne povezujejo (Laško, Dobrna, Rimske toplice).
Družba	Zaradi še vedno potekajočega prestrukturiranja iz industrijske v storitveno družbo je tudi bolj malo vlaganj v izboljšanje družbene slike, tudi ne skrbijo za potrebna izobraževanja.	Podjetja bi se morala nujno vključiti v izobraževalne procese ter poskrbeti za ustrezno izobrazbo svojih zaposlenih.
Poselitev	Zaradi neustrezne prostorske politike se gospodarske družbe selijo iz urbanih središč v okolico in še dodatno vzpodbujajo proces dezurbanizacije.	Gospodarske družbe bi bilo potrebno pritegniti v skupno prostorsko načrtovanje ter izdelavo usklajenih strategij.
Infrastruktura: prometna	Zaradi slabe in nejasne gospodarske slike je izredno težko napovedovati prometne tokove.	Z večjimi podjetji bi bilo potrebno izdelati prometno študijo ter se posvetiti oblikovanju prometnega logističnega centra v Celju.
energetska	Oskrba z električno energijo.	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Zaradi še vedno prevladujoče industrijske paradigme razvoja razvitost telekomunikacijske infrastrukture še ne vpliva kot dejavnik večjega razločevanja podjetij po gospodarski uspešnosti.	Zazvoj čim večjega števila e-podjetij.
Krajina	Predvsem turistična podjetja se zavedajo pomena kvalitetne krajine, vendar zaenkrat vanjo še ne vlagajo neposredno.	Tudi ostala podjetja bi morala zavzeti aktivnejšo pri ohranjanju kulturne krajine, velik potencial se kaže pri razvoju območja okoli Šmartinskega jezera.
Okolje	Zanemarjanje tudi razvojno potrebne sanacije okoljsko problematičnih podjetij zaradi gospodarskih in socialnih težav.	Zmanjšanje industrijskega obremenjevanja kot predpogoj za uvajanje novih razvojnih programov.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	Občine - sedanja vloga in položaj	Občine - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Mestna občina Celje brez prave strategije deluje zgolj z določenimi podjetji, do večine pa je zelo pasivna ali celo zaviralna, zelo aktivno vlogo pa igra Občina Žalec, ki želi pritegniti dovršen del gospodarstva.	Občini Žalec in Celje bi morali skupaj nastopiti v partnerstvu napram gospodarstvu ter ponujati dobro gospodarsko okolje tudi v mednarodnem merilu.
Družba	Socialna uspešnost subregije se seli iz mesta Celja v okoliške, za bivanje bolj prijazne ruralne občine.	Sama mestna jedra bi morala poskrbeti za atraktivnejšo ponudbo ter s tem ohranjanje urbanosti subregije.
Poselitev	Manjše občine na periferiji vse bolj tekmujejo za pritegnitev prebivalstva, s tem pa se krepi proces stihijske disperzije poselitve.	Urbani središči Celje in Žalec bi morali dobiti osrednjo vlogo v regiji za poselitev.
Infrastruktura: prometna	Občine dajejo največ poudarka na izgradnji in posodobitvi lokalnih cest, kar postaja zelo dobra promocija za politiko.	Ključno vlogo bi morali dati oblikovanju javnega potniškega prometa ter ustrezno vključiti tudi železniški promet.
energetska	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetske surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Zaenkrat nobena občina v subregiji nima statusa e-občine.	Mestna občina Celje in druge občine pridobijo status e-občine.
Krajina	Izredno malo poudarka je na zavarovanju območij ter ohranjanju ruralne krajine.	Občine bi morale z odloki zavarovati ustrezna območja ter poskrbeti za preplet krajine z urbanim tkivom.
Okolje	Ekonomsko zasnovano tekmovanje občin za nove razvojne programe tudi v prekomerno obremenjenih okoljih.	Podpora predhodni sanaciji prekomerno onesnaženih območij; odločilna vloga pri zagotavljanju trajne oskrbe s kakovostno pitno vodo in gospodarjenju s komunalnimi odpadki.

2.3.2 Položaj in vloga subregije Dravinjska dolina ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Dravinjska dolina predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Unior Zreče kot izredno uspešno industrijsko in turistično podjetje v mednarodnem merilu, visoka rast produktivnosti.	Visoka specializacija v kovinarstvu in usnjarski industriji.	Neizkoriščenost ugodne prometne lege ob AC za intenzivnejši razvoj.	Neuravnoteženost med razvojem turizma in industrije.
Družba	Najbolj dinamična rast zaposlenih + 2,5% na leto, najnižja stopnja brezposelnosti.	Izredno kvalitetno bivalno okolje.	Premalo družbeno oskrbnih centrov.	
Poselitev	Izredno lepo in atraktivno urejeno okolje.	Območje za nadpovprečen bivanjski standard.	Ni vizije poselitve.	Spalno naselje med Mariborom in Celjem.
Infrastruktura: prometna	Ugodna prometna lega ob AC med Celjem in Mariborom.	Ponovna priključitev na železniško omrežje.	Velika prometna obremenitev.	Zgolj tranzitno območje.
energetska	Razvita energetska infrastruktura (koridorji).	Nadaljalna izgradnja energetskih omrežij za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetskih virov razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.
komunalna	Zadovoljiva izgradnja infrastrukture na svojem območju razen za odpadke.	Ima možnost priključitve na sistem ravnanja z odpadki v subregiji Celje z okolico.	Še ne dokončno zgrajena komunalna infrastruktura.	Pri zaostanku izgradnje infrastrukture odliv sredstev iz subregije (takse).
komunikacijska	Celotno območje subregije, razen dela občine Vitanje (Rakovec) ima digitalne telefonske priključke. S signalom mobilne telefonije in z RTV signalom je pokrit večji del subregije. V mestnih in primestnih naseljih občin je razvito kabelsko omrežje.	Izkoriščanje ugotovljenih prednosti.	Del podeželja ni pokrit s signalom mobilne telefonije: občina Slovenske Konjice (Špitalič).	Ni ugotovljenih posebnih nevarnosti.

Krajina	Zelo visoka kvaliteta.	Vzpostavitev regijskega parka Pohorje.	Ni celovite strategije razvoja Pohorja.	Izguba identitete Pohorja.
Okolje	Pokrajinsko-ekološka pestrost in manjša pokrajinska občutljivost ter obremenjevanje okolja.	Relativna čistost okolja zlasti v vzpetih območjih.	Zanemarjanje širše vodnooskrbne vloge subregije in s tem povezanih okoljskih problemov.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Dravinjska dolina

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	Država - sedanja vloga in položaj	Država - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Ker v subregiji ni večji gospodarskih problemov, se tudi država ne vključuje.	Kljub trenutni ugodni sliki bi država morala imeti dolgoročno vizijo spodbujanja ključnih gospodarskih subjektov.
Gospodarstvo		
Družba	Država ima veliko posluha za kulturni in družbeni razvoj.	Podpiranje posameznih projektov bi morali biti v sozvočju z regijo.
Poselitev	Država se ni opredelila do možnih poselitvenih območjih ob AC.	Potrebno bi bilo dati okvir subregiji glede na celotno regijo.
Infrastruktura:	Prometna dostopnost je zelo dobra, ne razmišlja pa se o železniškem prometu.	Razmisliti bi bilo potrebno o integriranem prometnem sistemu.
energetska	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Država spodbuja razvoj informacijskih območij in e-občin.
Krajina	Država je pasivna glede regijskega parka Pohorje.	Območje Pohorja bi moralo samo prevzeti iniciativo in pri tem pritegniti državo.
Okolje	Zaradi manj izrazitih okoljskih problemov je država pasivna.	Večja vloga pri usklajevanju razvojnih in varstvenih načrtov zlasti v predvidenih zavarovanih in širše pomembnih vodovarstvenih območjih.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	Podjetja - sedanja vloga in položaj	Podjetja - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Podjetja se med sabo ne usklajujejo in se ne povezujejo.	Za zgled bi lahko bil Unior, ki izredno dobro povezuje razvoj industrije s turizmom kar še dodatno pospešuje razvoj subregije.
Družba	Zaradi uspešnosti podjetij je tudi osebni standard zaposlenih zelo visok.	Uspešna podjetja bi lahko v bodoče vlagala tudi v izgradnjo družbene infrastrukture.
Poselitev	Zaradi naravnih danosti je prostorski razvoj skoncentriran.	Potrebno se je osredotočiti na razvoj prostora ob AC.
Infrastruktura: prometna	Industrijska podjetja in turizem so usmerjena izrazito na cestni promet.	Smiselno bi bilo vzpostaviti integrirani prometni sistem tako za blago kot za turiste, ki prihajajo v osrčje Pohorja.
energetska	Oskrba z električno energijo.	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Ni podatka.	Razvoj čim večjega števila e-podjetij.
Krajina	Zaenkrat so nosilci ohranjanja krajine predvsem kmetje, turizem pa jo trži.	Potrebno sožitje in sodelovanje med varovanjem krajine in turističnimi podjetji.
Okolje	Zaradi izvozne usmerjenosti podjetij primerjalno večji posluh za okoljsko problematiko.	Doseganje višjih okoljskih standardov.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	Občine - sedanja vloga in položaj	Občine - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Med gospodarstvom in lokalno skupnostjo ni pravega sodelovanja.	Občine bi morale med sabo uskladiti razvojne vizije ter prostorske plane ter skupno in usklajeno izvajati spodbude in sodelovanje s podjetji.

Družba	Subregija si prizadeva postati tudi izobraževalno središče.	Pri izobraževanju bi bilo nujno potrebno vključiti gospodarstvo in njihove potrebe.
Poselitev	Ker v subregiji primanjkuje nepozidanih stavbnih zemljišč je nevarnost odseljevanja.	Občine bi se morale med sabo dogovoriti o ustrezni strategiji poselitve.
Infrastruktura: prometna energetska	Navezanost na AC je izredno dobra, ni pa javnega potniškega prometa.	Nujna bi bila vzpostavitev javnega potniškega prometa.
	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetskih surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna komunikacijska	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
	Aktivna vloga pri razvoju kabelskih omrežij.	Aktivna vloga pri razvoju e-občin.
Krajina	Krajina je dokaj dobro ohranjena in ponekod tudi že zavarovana.	Posvetiti bi se bilo potrebno Pohorju.
Okolje	Omejena območja prekomernega onesnaževanja, povečanje prometnih obremenitev v večjih naseljih brez obvoznic.	Večja vloga načrtovanju mešane rabe. Medobčinsko sodelovanje zlasti pri zavarovanju vodozbirnih območij in problematiki ravnanja z odpadki.

2.3.3 Položaj in vloga subregije Kozjansko in Obsotelje ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Kozjansko in Obsotelje predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Rogaška je svetovno znana po proizvodnji stekla.	Razvoj turizma skozi že uveljavljena podjetja ter bio kmetijstva.	Razpršeno gospodarstvo.	Izguba večjih podjetij.
Družba	Dokaj kvalitetno bivanje v bogati krajini.		Izredno visoka brezposelnost, nizki standard prebivalstva.	Odliv prebivalstva k Celju.
Poselitev	Dovolj prostora za poselitev.	Možnosti za življenje na manjših kmetijah.	Izredno velika razpršenost poselitve.	Praznjenje ruralnih območij.

Infrastruktura: prometna energetska komunalna komunikacijska	Vzpostavljeno železniško omrežje.	Velika možnost tematskih cest.	Velika razvejanost prometnega omrežja.	Prevlada osebne prometa.
	Geotermalni vreli.	Nadaljalna izgradnja energetskih omrežij za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetskih virov razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.
	Zadovoljiva izgrajenost infrastrukture na svojem območju razen za odpadke.	Ima možnost priključitve na sistem ravnanja za odpadki v subregiji Celje z okolico.	Še ne dokončno zgrajena komunalna infrastruktura.	Pri zaostanku izgradnje infrastrukture odliv sredstev iz subregije (takse).
	Večji del območja subregije ima digitalne telefonske priključke, in je pokrit s signalom mobilne telefonije ter z RTV signalom, v mestnih naseljih občin se razvija kabelsko omrežje.	Pospešeni razvoj sodobne telekomunikacijske infrastrukture predvsem v povezavi z dejavnostmi varstva in razvoja naravne in kulturne krajine ter razvoja turizma.	Del podeželja je brez digitalnih telefonskih priključkov: občina Kozje, Rogaška S. (vzhodni del), del podeželja ni pokrit s signalom mobilne telefonije: večji del občine Dobje, občina Kozje (Buče, Poklek, Zagorje), občina Šentjur (Jezerce), občina Rogaška S. (vzhodni del), občina Rogatec (Dobovec, Donačka Gora), del podeželja ni pokrit z RTV signalom: del občine Dobje, občina Kozje (Kozje, Buče), Rogaška S. (vzhodni del), občina Rogatec (Dobovec, Donačka Gora).	Prepočasno reševanje ugotovljenih slabosti.
Krajina	Del območja že zakonsko zaščiteno.	Širitev tega območja s posluhom za potreben razvoj.	Že delna degradacija krajine.	Izguba kvalitetne krajine.
Okolje	Omejena območja prekomernega onesnaževanja okolja.	»Imidž« čiste kulturne pokrajine z ohranjenim okoljem in naravo.	Zlasti prekomerno onesnaženi vodni tokovi s skromnimi samočistilnimi sposobnostmi; plazovitost terciarnega gričevja; razpršena poselitev, ki draži komunalno-okoljske dejavnosti.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Kozjansko in Obsotelje

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	<u>Država</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Država</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Zaradi velikega števila majhnih podjetij in njihove nepovezanosti država neposredno ne podpira gospodarstva.	Država bi mora poskrbeti za ustrezno povezavo podjetij ter ob tem bolj učinkovito uporabljati že vzpostavljene mehanizme.
Gospodarstvo		
Družba	Tudi na družbo ima izredno malo vpliva.	Ustrezno kulturno vlogo bi moral poleg urbanih središč pridobiti tudi Kozjanski park.
Poselitev	Država ni uspela preprečiti razpršene poselitve.	Z ustreznimi sankcijami bi morala nemudoma ustaviti trend razprševanja.
Infrastruktura:	Izredno slaba dostopnost na AC.	Ureditev priključka na AC ter boljša izkoriščenost železniškega omrežja.
prometna		
energetska	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Subvencioniranje izgradnje in posodabljanja telekomunikacijske infrastrukture na podeželju.
Krajina	Območja, ki so zavarovana imajo zelo strog varstveni režim.	Nudenje pomoči visoko usposobljenega kadra v upravi Kozjanskega parka širšemu območju tudi pri razvojnih projektih.
Okolje	Odsotnost državnih pobud pri čezmejnem sodelovanju v porečju Sotle.	Skupno načrtovanje okoljskih sanacij in smotrne rabe Posotelja.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	<u>Podjetja</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Podjetja</u> - zaželjena vloga in položaj

Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo Družba	Podjetja so nepovezana in neprepoznavna.	Smiselno bi bilo grozdenje podjetij.
	Zelo malo vlaganj v družbeno infrastrukturo.	Predvsem večja turistična podjetja bi morala biti bolj aktivna tudi pri podpiranju družbenih projektov.
Poselitev	Zaradi majhnosti in nestalnosti gospodarskih subjektov je njihova poselitev zelo disperzna.	Podjetja bi bilo potrebno skoncentrirati na manjša skupna območja.
Infrastruktura: prometna energetska	Prometni tokovi so obremenjeni predvsem z mobilnostjo delovne sile proti Celju.	
	Oskrba z električno energijo.	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna komunikacijska	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
	Ni podatkov.	Partnersko povezovanje z državo in občinami pri razvoju telekomunikacijske infrastrukture.
Krajina	Turistična podjetja premalo vlagajo v ohranjanje krajine od katere posredno tudi živijo.	Prepletenost turizma in kvalitetne krajine.
Okolje	Obremenjevanje slabo vodnatih vodnih tokov.	Minimizacija vodnega obremenjevanja.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	<u>Občine</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Občine</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo Družba	Zaradi šibkosti in pretežno kmetijskega značaja težko podpirajo gospodarstvo. Zagotavljajo zgolj najnujnejšo oskrbo, problem je tudi velika brezposelnost.	Občine bi morale povezano spodbujati ključna podjetja v regiji in jim zagotavljati možnosti razvoja. Občine bi se morale med sabo dogovoriti o delitvi družbenih dejavnosti.
Poselitev	Občine celo podpirajo razprševanje poselitve.	Tam kjer je razpršena poselitev avtohtona jo je smiselno ohranjati, druge pa striktno zaježiti.

Infrastruktura: prometna energetska	Vlaga se predvsem v izrazito lokalne ceste.	Prednostno se je potrebno posvetiti vzpostavitvi integralnega javnega potniškega prometa.
	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetskih surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna komunikacijska	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
	Občine še ne izkoriščajo priložnosti, ki jim ponuja razvoj informacijskih storitev.	Aktivna vloga pri razvoju e-občin.
Krajina	Občine na zavarovanih območjih ne morejo več aktivno igrati svoje vloge razvoja.	Potrebno bo vzpostaviti sodelovanje med občinami in upravo krajinskega parka.
Okolje	Skromnejša vloga pri spodbujanju čiščenja odpadnih voda, gradnji mestnih obvoznic in zmanjševanju razpršene poselitve.	Izboljšanje in ohranjanje kakovosti okolja kot prednostnega dejavnika regionalnega razvoja; okrepitev čezmejnega sodelovanja pri reševanju okoljskih problemov porečja Sotle.

2.3.4 Položaj in vloga subregije Spodnja Savinjska dolina ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Spodnja Savinjska dolina predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Velik delež srednje velikih in malih podjetij, ki se lažje prilagajajo, zgledovanje po uspešnih podjetjih.	Privabljanje tujega kapitala zaradi ugodne prometne lege in neposredne bližine Celja.	Prevladuje tekstilna industrija, ki vse bolj peša.	Prevelika industrializacija in poselitev bi lahko uničila kmetijstvo.
Družba	Intenzivna družbena nadgradnja.	Povečan razvoj privatnih praks in klinik (evropsko znana očesna klinika v Žalcu).	Premalo visoko izobraženega kadra.	Zelo velika realna nevarnost povečanja števila brezposelnih.
Poselitev	Skoncentriranost poselitve.	Veliko prostorskih možnosti za nadaljnji razvoj.	Poplavna ogroženost območij.	Razprševanje in poseljevanje potencialnih razlivnih površin.

Infrastruktura: prometna energetska	Izredno ugodna prometna lega med AC in železnico.	Razvoj integralnega prometnega sistema.	Prevelika osredotočenost na motorni promet.	odvisnost od osebnega prometa.
	Izraba obnovljivih virov.	Nadaljalna izgradnja energetskih omrežij za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetskih virov razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.
komunalna	Zadovoljiva izgrajenost infrastrukture na svojem območju razen za odpadke.	Ima možnost priključitve na sistem ravnanja za odpadki v subregiji Celje z okolico.	Še ne dokončno zgrajena komunalna infrastruktura.	Pri zaostanku izgradnje infrastrukture odliv sredstev iz subregije (takse).
komunikacijska	Večji del območja subregije ima digitalne telefonske priključke, in je pokrit s signalom mobilne telefonije ter z RTV signalom, v mestnih naseljih občin se razvija kabelsko omrežje.	Izkoriščanje ugotovljenih prednosti.	Del podeželja ni pokrit s signalom mobilne telefonije: občina Prebold (Marija reka, del Matk), občina Tabor (Ojstiška vas), del podeželja ni pokrit z RTV signalom: občina Vransko (Del vasi Ločica in Zaplanina).	Nereševanje ugotovljenih slabosti.
Krajina	Ohranjeno kmetijstvo in s tem krajinska podoba hmeljarske doline.	Z ustreznimi ukrepi narediti kmetijstvo ekonomičnejše.	Zaradi intenzivnega kmetovanja velika onesnaženost zemlje in podtalnice.	Izguba ruralne podobe doline.
Okolje	Skromen obseg nepovratnih degradacijskih procesov.	Ekosistemska in pokrajinska uravnotežnost intenzivnejših in ekoloških načinov kmetijske rabe.	Skromne samočistilne sposobnosti plitve podtalnice in prekomerno kmetijsko obremenjevanje.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Spodnja Savinjska dolina

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	<u>Država</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Država</u> - zaželjena vloga in položaj
-------------------	--	--

Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo Družba	Reševanje tekstilnih podjetij, ki so verjetno obsojena na propad.	Aktivno podpiranje donosnih in perspektivnih podjetij.
	Usmerjanje predvsem v pomoči za brezposelne.	Aktivnejša vloga pri prestrukturiranju in izobraževanju brezposelnih.
Poselitev	Pasivnost pri razvoju, zgolj omejevanje.	Sodelovanje pri zagotavljanju potrebnih površin za poselitev.
Infrastruktura: prometna energetska	Izgradnja AC in priključkov.	Poudarek na železniškem prometu.
	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Subvencioniranje izgradnje telekomunikacijske infrastrukture v manj razvitih in perifernih delih subregije.
Krajina	Krajinska slika se ohranja s pomočjo dodeljevanja subvencij kmetom.	Aktivnejša vloga pri zavarovanju in ohranjanju krajine.
Okolje	Skromna pomoč pri okoljsko-kmetijskih programih; podpora cestno-prometnemu obremenjevanju subregije.	Aktivnejša vloga pri zmanjševanju kmetijskih in prometnih pritiskov.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	<u>Podjetja</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Podjetja</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo Družba	Zaradi prestrukturiranja industrije ni potrebnih povezav med podjetji. Zaradi slabe zaposlitvene slike je tudi položaj v družbi izredno slab.	Povezava podjetij v grozde. Po prestrukturiranju bo nujno potrebno vlagati v dvig kvalitete bivanja.
Poselitev	Vse bolj postajajo atraktivne lokacije ob AC priključkih.	Izgradnja skupne poslovne cone.

Infrastruktura: prometna energetska	Prometni tokovi so nenapovedljivi.	Nujna bi bila preusmeritev na železnico.
	Oskrba z električno energijo.	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna komunikacijska	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
	Ni podatkov.	Partnersko sodelovanje z državo in občinami pri razvoju telekomunikacijske infrastrukture.
Krajina	Ni načrtnega vlaganja v varovanje krajine.	Ob razvoju turizma bodo morala podjetja aktivno skrbeti za varovanje krajine.
Okolje	Zanemarjanje okoljske sanacije podjetij zlasti zaradi gospodarskih in socialnih problemov.	Zmanjšanje industrijskega onesnaževanja s prednostnimi preventivnimi ukrepi (zmanjševanje snovno-energetskih tokov).

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	<u>Občine</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Občine</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Razen v občini Žalec ni denarja za pomoč podjetjem pri izgradnji osnovne infrastrukture.	Aktivnejša vloga pri zagotavljanju pogojev novim in predvsem tujim podjetjem.
Gospodarstvo		
Družba	Vlaganja zgolj v osnovno oskrbo.	Iniciranje ključnih družbenih projektov.
Poselitev	Pritegovanje prebivalcev iz Zasavja in Ljubljane.	Usmerjanje poselitve v urbana središča v navezavi z javnim potniškim prometom, predvsem železnico.
Infrastruktura:	Rekonstrukcija lokalnih cest.	Vzpostavitev javnega potniškega prometa.
prometna		
energetska	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetskega surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.

komunikacijska	Premajhno zavedanje in aktivno delovanje v prid hitrejše implementacije telekomunikacijskih storitev v delovanje občinskih uprav.	Pospešeni razvoj e-občin.
Krajina	Skoraj ni zavarovanih območij, poselitev sili stihijsko sili ob vodni prostor.	Nujno zavarovanje koridorjev in razlivnih območij ob Savinji in pritokih.
Okolje	Razpršenost podjetij in s tem povezanega obremenjevanja okolja.	Podpora okoljsko-kmetijskim programom zlasti na vodovarstvenih pasovih, zgostitev podjetij, obrti na manj občutljivih območjih.

2.3.5 Položaj in vloga subregije Šaleška dolina ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Šaleška dolina predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Nadpovprečna produktivnost gospodarstva, visoka specializacija v proizvodnji gospodinjskih aparatov, prisotnost evropskega podjetja Gorenje, visoka izvozna usmerjenost.	Internacionalizacija podjetij s pomočjo Gorenja.	Velika odvisnost od velikih podjetij.	Zaprtje termoelektrarne ter premogovnika.
Družba	Najvišji življenjski standard v regiji.	Možen hiter razvoj v informacijsko in visoko tehnološko družbo.	Etična nasprotja.	Družbeni konflikti.
Poselitev	Izredno racionalna ter kvalitetna poselitev.	Atraktivno poselitveno območje.	Prostorska omejenost.	Razpršena poselitev okoli urbanih jeder (Vinska gora).
Infrastruktura: prometna	Prisotnost železnice.	Oblikovanje integriranega prometnega sistema ter železniška povezava proti Koroški.	Slaba prometna navezava na AC ter neizkoriščenost železnice.	Neizgradnja hitre ceste Koroška - Celje.

energetska	Saleški energetska bazen.	Nadaljalna izgradnja energetske omrežij za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetske virev razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.
komunalna	Zadovoljiva izgrajenost infrastrukture na svojem območju razen za odpadke.	Ima možnost priključitve na sistem ravnanja za odpadki v subregiji Celje z okolico.	Še ne dokončno zgrajena komunalna infrastruktura.	Pri zaostanku izgradnje infrastrukture odliv sredstev iz subregije (takse).
komunikacijska	Razvita telekomunikacijska infrastruktura, mestna občina Velenje kot edina e-občina v Savinjski regiji.	Prenašanje znanja in izkušenj iz Mestne občine Velenje v druge občine subregije in celotne Savinjske regije.	Ni ugotovljenih slabosti.	Ni ugotovljenih nevarnosti.
Krajina	Zaradi usmerjene poselitve ohranjena krajina v okolici.	Renaturalizacija krajine v območju jezer.	Rudniška izkopavanja.	Uničenje krajine zaradi nenadzorovane eksploatacije.
Okolje	Pozitivne izkušnje okoljske sanacije; domači strokovnjaki; prisotna zavest o nujnosti povezave razvojne in okoljske sanacije.	Prenašanje znanja o okoljskih sanacijah; že odpravljeni najbolj kritični okoljski problemi (zlasti glede zračnega onesnaževanja).	Velik delež degradiranih premogovniških površin na omejenem ravninskem območju Šaleške doline.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Šaleška dolina

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	<u>Država</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Država</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Država ima močno vlogo v premogovniku.	Država mora že sedaj vzpostavljati pogoje za zaprtje in sanacijo območja rudnika.
Gospodarstvo		
Družba	Zaradi stanja gospodarstva je tudi družbeni standard zelo visok.	Posvečanje multietnični skupnosti in s tem ustanovam.
Poselitev	Velik del prostora zavzemajo državna podjetja.	Dovoljevanje prepleta tudi ostalih dejavnosti na rudniških območjih.
Infrastruktura:	Zaviralna vloga.	Nujna izgradnja hitre ceste ter vzpostavitev železniške povezave s Koroško

prometna energetska		Koroško.
	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Partnersko sodelovanje s podjetji in občinami v regiji.
Krajina	Delno sanirana odlagališča pepela.	Ureditev krajine okoli teh jezer in sanacija.
Okolje	Aktivna vloga države pri sanaciji TE Šoštanj.	Nadaljnja aktivna vloga države pri sanaciji TE Šoštanj in pri okoljsko zasnovani energetske politiki.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	<u>Podjetja</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Podjetja</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Podjetja so med sabo dobro organizirana in tudi povezana.	Preko Gorenja je potrebno internacionalizirati še preostalo gospodarstvo.
Družba	Visok materialni standard.	Vlaganje v družbeno infrastrukturo.
Poselitev	Zavzemajo velik del poselitve, so skoncentrirana.	Prepletenost z mestnim tkivom.
Infrastruktura: prometna	Prometni tokovi so usmerjeni vse bolj na cestni promet.	Uporaba železniške infrastrukture.
energetska	Oskrba z električno energijo	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Ni podatkov.	Partnersko sodelovanje z občinami pri razvoju informacijskih območij.
Krajina	Vlaganje predvsem v ekološko sanacijo.	Vlaganje v razvoj in naturalizacijo krajine.

Okolje	Glede na državno in regionalno povprečje večja okoljska osveščenost podjetij (npr. Gorenje).	Nadaljnja ekologizacija podjetij, večja odprtost do zainteresirane javnosti glede podatkov o obremenjevanju okolja.
--------	--	---

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	Občine - sedanja vloga in položaj	Občine - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Podpiranje razvojnih projektov.	Aktivno usmerjanje podjetij v visoko tehnologijo.
Družba	Temeljna družbena oskrba je zagotovljena.	Razvoj turizma ob jezerih.
Poselitev	Izredno kvalitetna prostorska politika.	Sanacija degradiranih območij.
Infrastruktura: prometna	Zagotavljanje prometne dostopnosti.	Vzpostavitev javnega potniškega prometa.
energetska	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetskih surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Zelo pomembna vloga in položaj Mestne občine Velenje pri razvoju telekomunikacijskih storitev na področju subregije in širše.	Vse občine v subregiji postanejo e-občine.
Krajina	V okolico dobro ohranjena.	Sanacija območja premogovnika in jezer.
Okolje	Prisotno medobčinsko sodelovanje pri okoljskih projektih, ki je skromnejše z občinami Zgornje Savinjske doline (vodna oskrba).	Skupno sodelovanje pri določanju okoljskih vidikov premogovništva, energetike in drugih skupnih okoljskih problemov.

2.3.6 Položaj in vloga subregije Zgornja Savinjska dolina ter vloga ključnih razvojnih deležnikov

Položaj in vloga subregije Zgornja Savinjska dolina predstavljena v kategorijah SWOT analize

Problemski sklopi	Prednosti subregije	Priložnosti za subregijo	Slabosti subregije	Nevarnosti za subregijo
Družbeno-gospod. kontekst: Gospodarstvo	Specializacija v lesni industriji.	Razvoj turizma.	Nepovezanost gospodarstva, ničelna rast produktivnosti.	Propad gospodarstva.
Družba	Izredno kvalitetno bivalno okolje.	S povečanjem turizma razvoj družbene infrastrukture.	Visoka brezposelnost.	Stagnacija družbe.
Poselitev	Poselitev v vaških jedrih.	Ohranjanje tradicionalnega tipa poselitve.	Velika prostorska omejenost.	Propad gorskih kmetij.
Infrastruktura: prometna	Razvejano omrežje kolesarskih poti.	Prometna povezava čez Podvolovljek.	Izredno slaba dostopnost.	Ob turističnem razvoju prevelika prometna obremenitev.
energetska	Izraba obnovljivih virov na lokalni ravni.	Nadaljalna izgradnja energetskega omrežja za potrebe družbeno gospodarskega razvoja.	Nima lastnih energetskega virov razen nekaj neizkoriščenih virov obnovljivih virov energije lokalnega pomena.	V primeru neizgradnje energetske infrastrukture bo oviran družbeni in gospodarski razvoj sub regije.
komunalna	Zadovoljiva izgrajenost infrastrukture na svojem območju razen za odpadke.	Ima možnost priključitve na sistem ravnanja z odpadki v subregiji Celje z okolico.	Še ne dokončno zgrajena komunalna infrastruktura.	Pri zaostanku izgradnje infrastrukture odliv sredstev iz subregije (takse).
komunikacijska	Večji del območja subregije ima digitalne telefonske priključke, in je pokrit s signalom mobilne telefonije ter z RTV signalom, v mestnih naseljih občin se razvija kabelsko omrežje.	Pospešeni razvoj sodobne telekomunikacijske infrastrukture predvsem v povezavi z dejavnostmi varstva in razvoja naravne in kulturne krajine ter razvoja turizma.	Manjši del podeželja ni pokrit s signalom mobilne telefonije in z RTV signalom.	Prepočasno priključevanje razvitim informacijskim okoljem.
Krajina	Naravni park Logarska dolina.	Povečanje zaščitenih območij.	Poplavna in hudourniška ogroženost.	Zaradi propada gorskega kmetijstva zaraščanje krajine.
Okolje	Zgolj lokalni okoljski problemi.	Čisto in zdravo bivalno ter rekreacijsko okolje.	Povečevanje prometne in turistične obremenjenosti.	

Sedanja in zaželjena vloga ter položaj ključnih razvojnih deležnikov v subregiji Zgornja Savinjska dolina

Vloga in položaj države

Problemski sklopi	<u>Država</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Država</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Zaradi prevladovanja kmetijstva se le ta podpira s subvencijami, kar je razprševanje sredstev.	Aktivno podpiranje razvoja turizma.
Gospodarstvo		
Družba	Zniževanje družbene oskrbe in ravni življenja.	Izobraževanje za razvoj turizma.
Poselitev	Podpiranje zgolj visokogorskih kmetij s subvencijami.	Aktivno podpiranje ohranjanja poseljenosti na celotnem območju.
Infrastruktura:	Izredno slaba prometna dostopnost, neurejen promet v zaščitenem območju.	Prometna navezava Ljubljanske kotline preko Podvolovljeka.
energetska	Izgradnja energetske infrastrukture (energetska omrežja) ki zagotavljajo zanesljivo in kvalitetno oskrbo z energijo.	Spodbujanje z davčno in cenovno politiko ter z subvencijami vzpodbujati realizacijo ciljev energetskega programa (varčna raba, substitucija, izraba lokalnih virov energije).
komunalna	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.
komunikacijska	Na tej ravni vloga države ni opredeljena.	Subvencioniranje izgradnje manjkajoče telekomunikacijske infrastrukture ob partnerskem sodelovanju s podjetji in občinami.
Krajina	Ne igra aktivne vloge pri ohranjanju krajine.	Zavarovanje območij z zakonom.
Okolje	Na tej ravni nima aktivnejše vloge.	Podpora okolju prijaznemu razvoju turizma in kmetijstva, večji rabi biomase za ogrevanje.

Vloga in položaj podjetij

Problemski sklopi	<u>Podjetja</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Podjetja</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Zaradi šibkosti in majhnosti so nepovezana.	Vzpostavitev in povezava turističnih podjetij.
Gospodarstvo		
Družba	Se ne vlaga v razvoj družbe, nizki dohodki.	Vlaganje turizma v razvoj družbene oskrbe.
Poselitev	Zaradi prostorskih omejitev ni večjih konfliktov v prostoru.	Sodelovanje med podjetji in občinami pri prostorskem načrtovanju.
Infrastruktura:	Prometne tokove povzroča predvsem gozdarstvo in lesna industrija.	
prometna		
energetska	Oskrba z električno energijo.	Podjetjem za oskrbo energije naj se omogoči razvoj skladno z razvojnim programom subregij.
komunalna	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
komunikacijska	Ni podatkov.	Partnersko sodelovanje z občinami in državo.
Krajina	Ni neposrednih vlaganj, izjema podjetje Logarska dolina.	Trženje in ohranjanje kvalitetne krajine.
Okolje	Z nekaterimi izjemami (Nazarje) ni prekomernega onesnaževanja podjetij.	Povečana vloga okolju naklonjene rabe regionalnih virov.

Vloga in položaj občin

Problemski sklopi	<u>Občine</u> - sedanja vloga in položaj	<u>Občine</u> - zaželjena vloga in položaj
Družbeno-gospod. kontekst:	Občine nimajo virov za podporo gospodarstvu.	Partnerstvo med občinami in turizmom.
Gospodarstvo		
Družba	Vlaganje zgolj v osnovno oskrbo.	Aktivnejša vloga pri privabljanju partnerjev.

Poselitev	Občine s prostorskimi akti ne zadovoljujejo potreb po prostorskem razvoju.	Zaradi omejenosti prostora potreben dogovor o delitvi funkcij.
Infrastruktura: prometna energetska	Izgradnja lokalnih cest.	Vzpostavitev javnega prometa za potrebe prebivalstva in turizma.
	Skladno z energetskega zakonom nadaljevati delo na izdelavi lokalnih načrtov za energijo, ki bodo skladni z cilji nacionalnega energetskega programa.	Substitucija nekvalitetnih energetskega surovin z okolju prijaznejšimi gorivi. Izraba lokalnih virov energije.
komunalna komunikacijska	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.	Veljajo ugotovitve iz točke 2.2.2.
	Premajhno zavedanje in aktivno delovanje v prid hitrejši implementacije telekomunikacijskega storitev v delovanje občinskih uprav.	Pospešeni razvoj e-občin.
Krajina	Zavarovanje Logarske doline.	Vzpodbujanje razvoja na zavarovanih območjih.
Okolje	Praviloma zadovoljivo upoštevanje varstva okolja pri razvojnih načrtih.	Okoljsko zelo pretehtano usmerjanje razvojnih programov v občutljive gorske in dolinske ekosisteme.